

ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد اداری؛

«زمینه‌سازی» حکومت برای جلب کمک‌ها در نشست جینوا

پس از شش سال تاخیر، حکومت کمیسیون مبارزه با فساد اداری را تنها یک هفته پیش از نشست جینوا ایجاد و اعضای آن را انتخاب کرد. مسوولان می‌گویند که این کمیسیون باید به عنوان یک ساختار فعال در امر مبارزه با فساد عمل کند و در قبال مردم، پارلمان و دولت پاسخگو باشد. دیده‌بان شفافیت اما هدف از ایجاد این کمیسیون را مبارزه با فساد نه، بلکه زمینه‌سازی برای نشست جینوا عنوان می‌کند. هرچند این نهاد تصریح می‌کند که حکومت توانسته است تعهدات نشست جینوای گذاشته را به شکل سلیقه‌ای و دفتری انجام دهد، اما به گفته‌ی مسوولان دیده‌بان شفافیت، عمل کرد حکومت در بخش بهبود عرضه خدمات و کاهش فساد نتیجه‌ی ملموسی نداشته است.

۳

خشونت‌های ادامه‌دار؛

رهای زندانیان طالب، نتیجه مطلوب نداده است

۳

احزاب مغلوب و ضرورت شکل‌گیری روند غالب

۴

برتری جمهوریت بر امارت

جامعه‌ی بشری در امر جمعی خویش نیازمند این است که نظام‌هایی را در ساختارهای منظم تعریف کند. این نظام‌های مدیریتی می‌تواند امور جمعی را در میان انسان‌ها نظر به شرایط اجتماعی - سیاسی‌شان رقم بزند. از قدیم اندیشمندانی بوده‌اند که در این حوزه از زنده‌گی انسان‌ها نظریه‌های داشته‌اند. این تیوری‌های نظام‌مند شالوده‌ی نهادهای قدرت را در میان انسان‌ها ترتیب داده است.

۴

اولین باران در زمستان کابل؛ پایتخت‌نشینان را به قایق حاجت افتاد

همه‌ساله با رسیدن فصل سرما و آغاز بارنده‌گی‌های موسمی، شهروندان کابل به دلیل تجمع آب در سطح شهر با مشکلات جدی‌ای روبه‌رو می‌شوند. شماری از شهریان کابل می‌گویند که تجمع آب سبب ازدحام در سطح شهر شده و عبور و مرور را برای آنان دشوار ساخته است. به گفته‌ی شهریان، حکومت با گذشت سال‌ها از این معضل هنوز اقدام لازم برای رفع آن روی دست نگرفته است. تصاویر نشر شده در رسانه‌های اجتماعی...

۷

نخست‌وزیر پاکستان در هفته جاری به افغانستان سفر می‌کند

دو طرف در این گفت‌وگو روی کاهش خشونت‌ها تأکید کردند و طبق اعلام ارگ، نخست‌وزیر پاکستان حمایت کشورش را از برقراری آتش‌بس در افغانستان اعلام کرد. گفته شده است که عمران خان تا سه روز دیگر به افغانستان سفر می‌کند. سفر او در حالی انجام می‌شود که از یک سو مذاکرات دوحه به بن‌بست رسیده و از جانب دیگر خشونت‌ها در کشور افزایش یافته است. پاکستان متهم به همکاری و حمایت از گروه طالبان است. نقش این کشور در روند صلح برجسته خوانده می‌شود. کابل همواره تأکید کرده است که صلح در افغانستان بدون همکاری صادقانه پاکستان تأمین نمی‌شود.

۸صبح، کابل: وزارت امور خارجه اعلام کرد که عمران خان، نخست‌وزیر پاکستان در جریان هفته جاری به افغانستان سفر می‌کند. گران هیواد، سخنگوی وزارت امور خارجه، روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، گفت که در جریان سفر نخست‌وزیر پاکستان، روی مذاکرات صلح افغانستان، توسعه سیاسی، امنیتی، اقتصادی و تجارتی بین دو کشور گفت‌وگو خواهد شد. هیواد می‌گوید که این سفر براساس تماس تلفنی ماه گذشته محمدشرف غنی، رئیس جمهور و عمران خان تنظیم شده است. محمدشرف غنی در چهارم ماه میزان امسال با عمران خان از طریق تلفن گفت‌وگو کرد. در این گفت‌وگوی تلفنی محمدشرف غنی از خان دعوت کرد که به افغانستان سفر کند.

مرکز معلومات مهاجرت (MRC) چیست؟

مرکز معلومات مهاجرت (MRC) به مردم کمک می‌کند تا زمانی که قصد مهاجرت دارند، تصمیم آگاهانه بگیرند.

تیمی از مشاوران، سطح آگاهی مردم را در مورد مزایای مهاجرت امن و منظم و نیز خطرات و عواقب مهاجرت‌های غیرمنظم افزایش می‌دهد؛ اگر فامیل و دوستان تان تصمیم به مهاجرت دارند، قبل از این که تصمیم نهایی را بگیرند، می‌توانند با تیم مرکز معلومات مهاجرت جهت مشوره‌دهی رایگان به‌منظور معلومات دقیق مهاجرت به تماس شوند. مرکز معلومات مهاجرت یک مرکز ملی و بی‌طرف است و فقط خدمات معلوماتی ارائه می‌دهد.

شما می‌توانید برای معلومات بیشتر از طریق شماره‌ی رایگان ۵۵۸۸ واتساپ، وایبر، اسکایپ، فیس‌بوک مستنجر و ایمیل از ساعت ۸ صبح الی ۴ بعد از ظهر شنبه الی چهارشنبه با ما تماس بگیرید.

شماره‌ی رایگان: ۵۵۸۸

شماره‌ی واتساپ و وایبر: ۰۷۹۹۵۹۹۸۹۸

Skype: mrcafgghanistan

Facebook: <https://www.facebook.com/mrcafgghanistan/>

Email: info@mrcafgghanistan.af

Website: www.mrcafgghanistan.af

#آریانا_از_شماست

کابل - دهلی - کابل هفته سه پرواز

شنبه دو شنبه پنج شنبه

KABUL - DELHI

DEP: 10:00 AM Local Time

ARR: 01:00 PM Local Time

DELHI - KABUL

DEP: 02:30 PM Local Time

ARR: 03:30 PM Local Time

+93 (0) 790 07 1333 | flyariana.com | 1333

Delhi Flights

از خود گذری برای صلح باید دوجانبه باشد

دو ماه از شروع مذاکرات صلح در دوحه می‌گذرد، این مذاکرات اما نه تنها هیچ پیش‌رفتی نداشته، بلکه هر روزی که می‌گذرد، بر بن‌بست‌های آن افزوده می‌شود. به قول مسوولان در شورای عالی مصالحه ملی، از آغاز این گفت‌وگوها تا کنون اعضای هیات مذاکره‌کننده دولت افغانستان ۲۰ طرح برای شکستن بن‌بست مذاکرات پیشنهاد کرده‌اند، اما طالبان تنها و تنها بر مرجعیت توافق‌نامه دوحه میان امریکا و این گروه تاکید دارند؛ چیزی که هیات مذاکره‌کننده دولت حاضر نیست آن را بپذیرد.

زلمی خلیل‌زاد، نماینده ویژه وزارت خارجه امریکا در امور صلح افغانستان، باربار تاکید کرده بود که با شروع مذاکرات میان‌افغانی، خشونت‌ها از جانب طالبان کاهش می‌یابد، اما این خشونت‌ها نه تنها کاهش نیافته، بلکه در یک ماه اخیر افزایش سرسام‌آوری نیز داشته است.

در یک ماه اخیر در بیش از بیست ولایت افغانستان جنگ شدت گرفته و بر تعداد حمله بر هدف‌های غیرنظامی که مسوولیت آن‌ها را کسی برعهده نمی‌گیرد، افزوده شده است. حمله بر مرکز آموزشی کوثر دانش، حمله بر دانشگاه کابل و حمله بر یما سیاووش را می‌توان از این جمع به شمار آورد.

در تازه‌ترین مورد عبدالله عبدالله در سفری به هرات گفته است که رهایی بیش از شش هزار اسیر طالب که گویا حکومت افغانستان آن را حسن نیتش برای صلح عنوان می‌کند، هیچ پاسخی که حسن نیت طالبان را برای صلح نشان دهد، به همراه نداشته است. طالبان در پاسخ به این اقدام حکومت، در جهت کاهش خشونت‌ها هیچ اقدامی نکرده‌اند.

در حقیقت زمانی که طالبان خود را متعهد به توافق‌نامه‌ی این گروه با امریکایی‌ها می‌دانند، انتظار این‌که هر شرط آن‌ها از جانب دولت افغانستان پذیرفته شود، انتظار عبثی است. براساس آن توافق‌نامه، طالبان جنگ و حمله بر اهداف امریکایی را متوقف کرده و حالا در تمام میدان‌ها با نیروهای امنیتی افغانستان روبه‌رو هستند. اکنون آن‌ها چگونه می‌توانند از صلح با این دولت بحث کنند، زمانی که خود را به توافق‌نامه‌ی متعهد می‌دانند که با یک دولت دیگر امضا کرده‌اند؛ هرچند سال‌ها است که در میدان‌های نبرد، طالبان با نیروهای امنیتی روبه‌رو هستند و نیروهای خارجی تنها به حمایت‌هایی چون آموزش و حملات هوایی، بسنده کرده‌اند.

زمانی که حکومت افغانستان از مرجعیت اعلامیه مشترک کابل-واشنگتن یا فیصله‌های لویه‌جرگه در کنار توافق‌نامه دوحه سخن می‌گوید، علت آن این است که توافق‌نامه دوحه هیچ‌گونه الزامیت حقوقی‌ای را برای دولت افغانستان به بار آورده نمی‌تواند. چند روز پیش مجلس سنای افغانستان نیز از حکومت جدید ایالات متحده که در بیست جنوری سال آینده میلادی روی کار می‌آید، خواست که سیاستش در پیوند با مذاکرات صلح افغانستان را بازنگری کند.

معاون اول رییس جمهور نیز پس از اعلام پیروزی بایدن در انتخابات امریکا، گفت که دولت افغانستان توافق‌نامه صلح امریکا با طالبان را نپذیرفته است. این ابراز نظرها از جانب مقام‌های دولت افغانستان نشان می‌دهد که طالبان باید در قبال صلح افغانستان انعطاف بیش‌تر نشان دهند؛ چرا که رویه دو ماه گذشته آن‌ها هیچ کمکی به روند صلح نکرده است.

پنجاه‌گی‌های گفت‌وگوهای صلح در افغانستان از همان اول روشن بود. مسلم بود که صلح زمانی محقق می‌شود که طرف‌های گفت‌وگوکننده با سعه صدر و از خود گذری در این روند حضور یابند. چیزی که مسلم است، این است که طالبان تا اکنون هیچ‌گونه انعطافی در روند گفت‌وگوهای صلح از خود نشان نداده‌اند. آن‌ها نه خشونت‌ها را کاهش داده و نه پیشنهادهای هیات مذاکره‌کننده را پذیرفته‌اند. اگر گفت‌وگوها با چنین روحیه‌ای از جانب طالبان دنبال شود، روشن است هیچ نتیجه مطلوبی در پی نداشته باشد.

حالا که قرار است دور جدیدی از این گفت‌وگوها با تغییراتی در رویکرد دولت جدید امریکا در پیوند با روند صلح آغاز شود، ایجاب می‌کند که طالبان انعطاف بیش‌تری نشان دهند تا با از خود گذری، هم موفقیت این روند را تضمین کنند و هم در پیشگاه مردم افغانستان حسن نیت‌شان را نشان دهند. از مواضع اخیر دولت‌مردان افغانستان معلوم می‌شود که روند امتیاز دادن‌های بی‌حساب و کتاب در مسیر گفت‌وگوهای صلح، به پایان رسیده است.

اگر قرار است صلحی به میان بیاید، باید همه‌ی طرف‌ها برای رسیدن به آن حاضر به از خود گذری باشند؛ چرا که بدون انعطاف‌پذیری و در نظر داشت خواست دو طرف، هیچ صلحی تا حال به میان نیامده است.

سرور دانش به اداره‌های دولتی: به حالت محرمیت اسناد و برنامه‌ها پایان دهید

۸صبح، کابل: محمدرسور دانش، معاون دوم ریاست جمهوری از اداره‌های دولتی خواسته است که به حالت محرمیت اسناد و برنامه‌های ادارات عامه پایان دهند و همه اطلاعات مربوط را با مردم در میان بگذارند.

معاون دوم ریاست جمهوری که روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب در نشست ملی مشارکت و دولت‌داری باز صحبت می‌کرد، گفت که دولت در راستای اجرای اهداف دولت‌داری باز و فراهم‌سازی زمینه آن، گام‌های بلندی را برداشته است. دولت‌داری باز، به مدیریت دولت از طریق افزایش شفافیت، پاسخ‌گویی، حساب‌دهی، مبارزه با فساد، توان‌مندسازی شهروندان و استفاده از فناوری‌های نوین در دولت‌داری، عنوان شده است.

سرور دانش از مسوولان اداره‌های دولتی خواست که برای تطبیق اهداف دولت‌داری باز، قانون دسترسی به اطلاعات را به صورت دقیق و جدی تطبیق کنند. دانش تأکید کرد که بدون تطبیق این قانون، نه شفافیت به وجود می‌آید، نه پاسخ‌گویی و نه هم‌زمینه مشارکت عامه تأمین می‌شود.

برخی از ادارات دولتی متهم شده است که با دسته‌بندی اطلاعات زیر نام «محرم و نامحرم» از دسترسی به آن ممانعت می‌کنند. معاون دوم ریاست جمهوری دولت‌داری باز را در راستای تحکیم مشروعیت دولت‌ها و پاسخ‌گویی مداوم به شهروندان یک ضرورت دانست.

دانش می‌گوید که حکومت افغانستان از نگاه

حاصلات نارنج ننگرهار پنج برابر افزایش یافته است

۸صبح، ننگرهار: دختر والی ننگرهار اعلام کرد که حاصلات نارنج این ولایت در جریان سال جاری حدود پنج برابر افزایش یافته است. این دفتر روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب با نشر خبرنامه‌ای به نقل از ریاست زراعت ننگرهار گفته است که سال گذشته از حدود ۶۰۰ هکتار زمین، سه هزار و ۶۰۰ متریک تن نارنج جمع‌آوری شده است.

بدین ترتیب، قرار است در سال روان بیش از ۱۵ هزار متریک تن نارنج از باغ‌های ننگرهار جمع‌آوری شود. به گفته مسوولان، هم اکنون باغ‌های زیاد میوه‌های خانواده ستروس در ننگرهار ساخته شده و در حال گسترش است. گفتنی است که ۴۵ سال پیش، ۲۰ هزار هکتار زمین دولتی برای میوه‌های خانواده ستروس در ننگرهار اختصاص داده شد که سالانه مقدار زیادی از نارنج، لیمو و سایر میوه‌های این خانواده در آن تولید می‌شود.

امرالله صالح: نگهبانان یکد وکیل کابل می‌خواستند تاجری را اختطاف کنند

۸صبح، کابل: امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری می‌گوید که نگهبانان یکی از نمایندگان کابل در مجلس می‌خواستند در روز روشن تاجری را بربایند.

صالح این مطلب را روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب در صفحه‌ی فیس‌بوکش در ذیل گزارش جلسات «۶:۳۰» صبح مطرح کرده است.

صالح از این عضو مجلس نمایندگان نام نبرده است، اما گفته است که نگهبانان این وکیل موفق به فرار شده‌اند.

او همچنین گفته است که خانه این وکیل شب‌هنگام محاصره و مشخص شد که طراحان اصلی ماجرا مخفی شده‌اند.

معاون اول رییس جمهور غنی افزوده است که این قضیه به صورت رسمی به دادستانی کل سپرده می‌شود.

به گفته او، مصونیت معنایش داشتن جواز برای جنایت نیست.

اعضای مجلس نمایندگان در دوران خدماتش از برخی مصونیت‌ها برخوردار هستند.

اشتراک رییس جمهور غنی در نشست «۶:۳۰» از جانب دیگر، محمداشرف غنی، رییس جمهور روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب در نشست «۶:۳۰» که به ریاست امرالله صالح برگزار می‌شود، شرکت کرد.

طبق اعلام ارگ، آقای غنی حمایت قاطع خود را از مسوولان امنیتی شهر کابل اعلام کرده است. او شروع کار جلسات ۶:۳۰ را جدیت حکومت در امر تأمین امنیت مردم عنوان کرده است.

صالح نیز در یادداشتی نوشته است که غنی در این نشست گفت که ریاست جمهوری، کابینه و شورای امنیت ملی از کار آن‌ها حمایت می‌کنند. طبق اعلام امرالله صالح، رییس جمهور غنی از مسوولان امنیتی کابل که صالح در راس آن است خواسته که در تطبیق قانون ترس نداشته باشند.

امرالله صالح به دستور رییس جمهور غنی ۲۵ روز پیش مسوولیت تأمین امنیت شهر کابل را بر عهده گرفت.

در این مدت او یک رشته تصمیم‌هایی را اعلام و اجرایی کرده است.

برخی از این تصمیم‌ها از جمله تخریب سینماپارک واکنش برانگیز بوده است.

هم‌چنان در این مدت دو حمله مرگ‌بار به دو نهاد آموزشی از جمله دانشگاه کابل صورت گرفته است.

با همه این‌ها، امرالله صالح نشست‌های صبح‌گاهانه‌اش را که به جلسات «۶:۳۰» مشهور شده، موفقانه ارزیابی می‌کند.

مرگ ۱۰ بیمار کرونایی در شبانه‌روز گذشته

۸صبح، کابل: طبق اعلام وزارت صحت عامه ۱۰ بیمار کرونایی در شبانه‌روز گذشته در کشور جان باخته‌اند. بابت این رقم، شمار قربانیان ویروس کرونا در کشور از مرز یک هزار و ۶۰۰ تن گذشت.

وزارت صحت عامه روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، با نشر آمار روزانه ابتلا به کرونا اعلام کرد که در یک شبانه‌روز گذشته ۶۶ بیمار جدید شناسایی شده‌اند.

این نتیجه از آزمایش ۱۷۰ نمونه‌ی مشکوک به کرونا به دست آمده است.

هم‌چنان در یک شبانه‌روز گذشته ۲۷ بیمار کرونایی در کشور بهبود یافته‌اند.

به این ترتیب، کل بیماران کرونایی در کشور به ۴۳ هزار و ۳۵ تن رسیده است.

از این میان، ۳۵ هزار و ۶۳ تن بهبود یافته و یک هزار و یک هزار و ۶۰۵ تن دیگر جان باخته‌اند.

خشونت‌های ادامه‌دار؛

رهایی زندانیان طالب، نتیجه مطلوب نداده است

دو ماه پس از آغاز مذاکرات بین‌الافغانی، حکومت می‌پذیرد که رهایی زندانیان طالب تأثیری بر شرایط خشونت‌ها در کشور نداشته است. شورای عالی مصالحه ملی که این روند را مدیریت می‌کند،

محمد حسین نیکخواه

تصریح کرد که حدود شش هزار زندانی طالب به امید توقف جنگ و کاهش خشونت آزاد شده‌اند، اما این گام نتیجه مطلوبی نداده است. به گفته‌ی مسوولان، رهایی زندانیان این گروه بخشی از تلاش‌ها برای پایان جنگ بوده است و خشونت‌ها در کشور باید پایان یابد. مسوولان هم‌چنین می‌گویند که توافق‌نامه صلح امریکا و طالبان نمی‌تواند اساس پیش‌برد مذاکرات دوحه باشد، زیرا به گفته‌ی آنان، باید دیدگاه‌های گوناگون پیرامون صلح در نظر گرفته شود. شورای عالی مصالحه ملی تأیید می‌کند که دست کم ۲۰ طرح برای شکست بن‌بست دوحه به گروه طالبان پیشنهاد شده، اما این گروه آن را نپذیرفته است. طالبان اما می‌گویند که این گروه تلاش لازم برای روند صلح را انجام داده و از جمله خشونت‌ها را کاهش داده است و اکنون باید سایر طرف‌ها در جریان مذاکرات انعطاف‌پذیری نشان دهند. نهادهای امنیتی پیش‌تر گفته بودند که با رهایی زندانیان طالبان، برخی از آنان به میدان‌های جنگ بازگشته‌اند و سطح خشونت‌ها نیز از ۱۰ ولایت به ۲۰ تا ۲۹ ولایت گسترش یافته است.

محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهور، در جریان لویه‌جرگه مشورتی صلح اعلام کرد که در صورت رهایی زندانیان خطرناک طالبان، این گروه خشونت‌ها را کاهش می‌دهد. اکنون که دو ماه از رهایی شش هزار و ۱۰۰ زندانی طالب از زندان‌های حکومت می‌گذرد، مقام‌ها معتقد اند که رهایی این زندانیان نتیجه مطلوبی در پی نداشته است. عبدالله عبدالله، رئیس شورای عالی مصالحه ملی، روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، در جریان نخستین سفر ولایتی خود با «محوریت صلح افغانستان» به هرات، گفت که زندانیان طالبان به امید «توقف جنگ و کاهش خشونت» رها شدند، اما نتیجه مطلوب به دست نیامده است. به گفته‌ی وی، باید به جنگ افغانستان نقطه‌ی پایان گذاشته می‌شد و رهایی زندانیان طالب در واقع بخشی از تلاش‌ها برای این

کار بود.

رئیس شورای عالی مصالحه ملی گفت که تاکنون پیش‌رفتی در مذاکرات صلح دوحه رونما نشده و هیأت‌های گفت‌وگوکننده حکومت و طالبان هنوز روی مشخص شدن «اساس پیش‌برد» مذاکرات توافق نکرده‌اند. وی طالبان را مانع اصلی تأمین صلح در کشور و مقصر کُندی روند مذاکرات صلح قطر عنوان کرد. آقای عبدالله اما از هیأت مذاکره‌کننده حکومت خواست که در پیش‌برد گفت‌وگوهای صلح از «انعطاف‌پذیری و حوصله‌مندی» کار بگیرد. او در جریان دیدار از هرات افزود که هیأت گفت‌وگوکننده حکومت افغانستان در جریان دو ماه اخیر حدود ۲۰ طرح گوناگون را برای شکستن بن‌بست مذاکرات صلح به کشور میزبان گفت‌وگوها و کشورهای دخیل در روند صلح افغانستان ارایه کرده است، اما طالبان هیچ‌کدام از این طرح‌ها را نپذیرفته‌اند.

عبدالله عبدالله روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، گفت که طالبان پافشاری دارند تا توافق‌نامه صلح آنان با ایالات متحده امریکا به عنوان «اساس پیش‌برد مذاکرات» پذیرفته شود. بدین ترتیب، هیأت این گروه

در قبال افغانستان را در مقایسه با سیاست باراک اوباما، رئیس‌جمهور پیشین این کشور، ناکام دانست و این سیاست اشتباه را دلیل تقویت سیاسی و نظامی طالبان، تضعیف حکومت افغانستان و «خاینانه» عنوان کرد. به تازه‌گی رحمت‌الله نبیل، رئیس پیشین امنیت ملی افغانستان، نیز گفت که احتمالاً طالبان در بدل «توقف یا کاهش خشونت‌ها» خواهان ایجاد «حکومت موقت یا اداره عبوری» هستند.

در جریان برگزاری لویه‌جرگه مشورتی صلح در هفدهم اسد، منابع معتبر از قول زلمی خلیل‌زاد، فرستاده ویژه ایالات متحده امریکا برای صلح افغانستان، گفته بودند که وی «توقف یا کاهش خشونت‌ها» هم‌زمان با آغاز گفت‌وگوهای صلح را تضمین کرده بود. با این حال، آمارهای نشر شده از میدان‌های جنگ نشان می‌دهد که خشونت‌های گروه طالبان در سطح کشور هم‌چنان ادامه یافته است. با این حال، اعضای طالبان در دوحه معتقد اند که این گروه خشونت‌ها را به «تا حد ممکن» کاهش داده است. محمدنعیم، سخنگوی هیأت مذاکره‌کننده طالبان، روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، گفت که این گروه حملات تهاجمی بر سطح شهرها و حملات انتحاری را متوقف کرده، اما عملیات‌های نیروهای امنیتی سبب شده است که این گروه حالت دفاعی بگیرد. وی افزود که اکنون زمان آن رسیده است که جوانب دیگر این گفت‌وگوها تلاش کنند تا با نهای شدن کارشویه مذاکرات، بحث روی اجندا آغاز شود.

ایالات متحده امریکا و طالبان در دهم حوت سال گذشته توافق‌نامه صلح را در دوحه امضا کردند. باورها بر این بود که امضای توافق‌نامه صلح زمینه‌ساز آغاز مذاکرات میان حکومت و طالبان خواهد شد، اما با گذشت حدود دو ماه از مراسم افتتاحیه گفت‌وگوهای بین‌الافغانی، طرف‌های مذاکره‌کننده تاکنون روی پیش‌تر، شورای عالی مصالحه ملی در جریان نشست امنیتی هرات تصریح کرده بود که این توافق «جامع و دربرگیرنده همه‌ی مسایل» کشور نیست. از سویی هم، برخی از مقام‌های ارشد حکومت افغانستان خواهان بازنگری در پیمان صلح امریکا - طالبان شده بودند و امرالله صالح، معاون اول ریاست جمهوری، نیز گفته بود که این توافق‌نامه را به رسمیت نمی‌شناسد. افزون بر مقام‌های افغان، مک مستر، مشاور پیشین امنیت ملی ایالات متحده امریکا، نیز سیاست دونالد ترامپ

ایجاد کمیسیون مبارزه با فساد اداری؛

«زمینه‌سازی» حکومت برای جلب کمک‌ها در نشست جینوا

اشتراک می‌کنند. شمرورخان مسجدی، سخنگوی وزارت مالیه، در صحبت با روزنامه ۸ صبح گفت، در تمام مجالسی که با کشورهای خارجی داشته‌اند، کشورهای حمایت‌کننده علاقه‌مندی‌شان برای کمک به افغانستان را نشان داده‌اند. آقای مسجدی بیان کرد که به باور این نهاد، هیچ‌گونه تغییری در زمینه تعهد این کشورها به افغانستان دیده نمی‌شود. وی افزود که دولت همه‌ی آماده‌گی‌هایش را برای شرکت در این نشست در نظر گرفته و تعهدات نشست قبلی جینوا را حدود ۸۵ درصد عملی کرده است. او گزارش سیگار مبنی بر این‌که تعهدات حکومت در زمینه مبارزه با فساد اداری در حد برگزاری جلسات و نوشتن قواعد روی کاغذ بوده است را رد کرد. آقای مسجدی گفت که حکومت در کاغذ نه، بلکه در عمل این تعهدات را تطبیق کرده است. سخنگوی وزارت تصریح کرد که جامعه بین‌المللی کارکرد حکومت را تأیید می‌کنند. حکومت پیش‌تر گفته است که استراتژی مبارزه با فساد اداری در حال تقویت است و تمرکز حکومت بر مبارزه با فساد مقام‌های بلندپایه حکومت خواهد بود. در ادامه تلاش‌های حکومت، چندی پیش زمری پیکان، فرمانده پیشین پولیس امن و نظم عامه و از محکومان فساد اداری، پس از سه سال بازداشت شد. زمری پیکان حدود سه سال پیش از سوی مرکز عدلی و قضایی مبارزه با جرایم سنگین فساد اداری، به دلیل سوءاستفاده از صلاحیت‌های وظیفه‌ای در وزارت امور داخله و اتهام همکاری با پرشرش در یک قتل، به هشت‌ونیم سال زندان محکوم شده بود. بازداشت او با واکنش‌هایی مواجه شد. شماری به این باور بودند که بازداشت وی در ارتباط به نشست جینوا بوده است. افزون بر این، تلاش ناکام برای بازداشت کرام‌الدین کریم، رئیس پیشین فدراسیون فوتبال افغانستان، نیز از سوی نهادها به بحث جینوا مربوط دانسته شده است. گفتنی است که نشست «جینوا ۲۰۲۰» در مورد افغانستان در ۲۳ و ۲۴ نوامبر برگزار می‌شود. این نشست مشترکاً توسط افغانستان، فنلند و سازمان ملل متحد تنظیم شده است. قرار است در نشست جینوا، وزیران خارجه ۷۰ کشور و نماینده‌گان برخی نهادها شرکت و تعهدات‌شان در زمینه کمک به افغانستان تا سال ۲۰۲۴ را تجدید و تمدید کنند.

این اقدامات به هدف تطبیق نه، بلکه به دلیل برآورده ساختن الزامات جامعه جهانی انجام شده است. او تأکید کرد که مردم و جامعه جهانی باید نتیجه‌ی تطبیق این اقدامات را ببینند. هم‌چنان مسوول دادخواهی ارتباط دیده‌بان شفافیت افغانستان اظهار داشت، به رغم این‌که حکومت برخی تعهدات نشست قبلی جینوا را به شکل سلیقه‌ای و دفتری انجام داده است، اما این اقدامات در بخش بهبود عرضه خدمات و کاهش فساد اداری نتیجه ملموسی در پی نداشته است. با این‌همه، آقای تیموری دیدگاه خوش‌بینانه‌ای نسبت به «نشست جینوا ۲۰۲۰» دارد. او گفت که کمک‌کننده‌های بین‌المللی تعهد کمک به مردم افغانستان را دارند و کمک‌ها با دید بشردوستانه و کاهش فقر ادامه پیدا می‌کند. به باور ناصر تیموری، این کمک‌ها از طریق دولت افغانستان به مصرف نمی‌رسد، بلکه نهاد‌های بین‌المللی و حمایت‌کننده‌گان خود بودجه این کمک‌ها را به مصرف می‌رسانند. پیش‌تر اداره بازرسی ویژه ایالات متحده امریکا برای بازرسازی افغانستان (سیگار) نیز گفته بود که عملکرد دولت افغانستان برای مبارزه با فساد گسترده و موثر نبوده است. این اداره با ارسال نامه‌ای به کانگرس امریکا، تعهدات دولت افغانستان در زمینه مبارزه با فساد اداری را در حد برگزاری جلسات و نوشتن قواعد روی کاغذ خوانده است. سیگار در یک رشته توییت گفته است، یکی از مهم‌ترین راه‌هایی که دولت افغانستان می‌تواند تعهد خود را در مبارزه با فساد و اصلاحات نهادی برای کشورهای کمک‌کننده نشان دهد، پرداختن به قضایای مصونیت از مجازات «قدرتمندان فاسد» است. این نهاد افزوده است که حکومت افغانستان تنها زمانی تمایل به اقدام قابل توجه دارد که حمایت‌کننده‌گان از آن‌ها خواستار اصلاحات برای جلوگیری از فساد باشند. در همین حال مسوولان وزارت مالیه می‌گویند که حکومت با تمام آماده‌گی و بدون لرزش در نشست جینوا

باید موانع موجود برطرف و زمینه ایجاد ظرفیت برای سرمایه‌گذاری فراهم شود. از این رو آقای غنی اعلام کرده است که کمیسیون مبارزه با فساد اداری را ایجاد می‌کند که پنج عضو، شامل سه مرد و دو زن، دارد. همایون حمید، مریم زرمی، عبدالقیوم نظامی، سیدمحمد هاشمی و فرخ‌لقا به عنوان اعضای کمیسیون مبارزه با فساد اداری انتخاب شده‌اند. با این حال رئیس‌جمهور گفته است که این کمیسیون باید به عنوان یک ساختار فعال در مبارزه با فساد عمل کند و در قبال اقدامات خود به مردم، پارلمان و دولت پاسخگو باشد.

نهاد دیده‌بان شفافیت اما می‌گوید این کمیسیون به عنوان زمینه‌ساز برای جلب کمک‌ها در نشست جینوا ایجاد شده است. به گفته‌ی مسوولان این نهاد، حکومت این کمیسیون را برای کشورهای کمک‌کننده ایجاد کرده است تا تعهداتش را در زمینه مبارزه با فساد به آنان واضح سازد. ناصر تیموری، مسوول دادخواهی و ارتباط دیده‌بان شفافیت افغانستان، می‌گوید که این کمیسیون می‌بایست حدود شش سال قبل ایجاد می‌شد، اما برخلاف توقعات به تازه‌گی توسط رئیس‌جمهور ایجاد شده است. آقای تیموری روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، به روزنامه ۸ صبح گفت که در ایجاد این کمیسیون نهادهای جامعه مدنی نیز دخیل بوده‌اند، اما حکومت برای این‌که افراد نزدیک به خود را انتخاب کند، نهادهای جامعه مدنی را از روند اخراج کرده است. او گفت: «نهادهای مدنی را از روند بیرون کشیدند و افراد نزدیک به سیاسیون و کم‌تجربه را من‌حیث کمینشر انتخاب کردند. این مبارزه با فساد نیست، بلکه زمینه‌سازی برای نشست جینوا است.» با این حال، آقای تیموری می‌گوید که حکومت برای شرکت در نشست جینوا برخی دست‌آورد‌هایی نیز دارد. به گفته‌ی او، حکومت در بخش کمیسیون دسترسی به اطلاعات و قوانین کارهای خوبی انجام داده است، اما

پس از شش سال تاخیر، حکومت کمیسیون مبارزه با فساد اداری را تنها یک هفته پیش از نشست جینوا ایجاد و اعضای آن را انتخاب کرد. مسوولان می‌گویند که این کمیسیون باید به عنوان یک ساختار فعال در

میردالشود حسینی

امر مبارزه با فساد عمل کند و در قبال مردم، پارلمان و دولت پاسخگو باشد. دیده‌بان شفافیت اما هدف از ایجاد این کمیسیون را مبارزه با فساد نه، بلکه زمینه‌سازی برای نشست جینوا عنوان می‌کند. هرچند این نهاد تصریح می‌کند که حکومت توانسته است تعهدات نشست جینوای گذشته را به شکل سلیقه‌ای و دفتری انجام دهد، اما به گفته‌ی مسوولان دیده‌بان شفافیت، عملکرد حکومت در بخش بهبود عرضه خدمات و کاهش فساد نتیجه‌ی ملموسی نداشته است. هم‌زمان با این، سیگار می‌گوید که عملکرد دولت در مبارزه با فساد گسترده و موثر نبوده و اکثر اصلاحات و مبارزه در این زمینه در حد «برگزاری جلسات و نوشتن قواعد روی کاغذ» محدود شده است. حکومت اما تصریح می‌کند که تعهدات نشست قبلی جینوا را در کاغذ نه، بلکه در عمل تطبیق کرده است. به گفته‌ی مسوولان، بیش از ۸۵ درصد تعهدات نشست قبلی جینوا عملی شده و جامعه جهانی از عملکرد دولت افغانستان راضی است. حکومت معتقد است که در این نشست، جامعه جهانی حمایت و کمک‌هایش را تا چهار سال دیگر به افغانستان تجدید و تمدید می‌کند.

محمد اشرف غنی، رئیس‌جمهور، روز پنج‌شنبه، ۲۲ عقرب، کمیسیون مبارزه با فساد اداری را ایجاد و اعضای آن را انتخاب کرده است. او با اشاره به تعهد دولت در زمینه مبارزه با فساد اداری گفته است که در مورد رهبری دولت و در سطح ملی اتفاق نظر وجود دارد. به گفته‌ی وی، برای مبارزه موثر با فساد،

مهدی شیرزاد

برتری جمهوریت بر امارت

برای تبیین حقوق طبیعی بشر در نظر گرفت. این اندیشمند باورمند است که مردم حق طبیعی دارند تا در امر جمعی و مدیریت‌های بزرگ اجتماعی دخیل باشند. زیرا تأثیرات و کارکرد حکومت بر عامه مردم استوار است. این مردم هستند که از نهاد سیاست و سازمان حکومت متأثر می‌شوند. امور جمعی دقیقاً همان امور و مدیریت کلی مردم است که در قالب پالیسی‌های عامه و سیاست‌های عمومی توضیح داده می‌شود. بنابراین حق طبیعی بشر است که در امور مربوط به زنده‌گی‌شان و سرنوشت‌شان دخیل و تصرف نظام‌مند داشته باشند.

از طرف دیگر در جغرافیای افغانستان و در هویت تاریخی و فرهنگی این کشور، نظامی غیر از جمهوری با رویکرد حکومت از مردم برای مردم، دیگر نظام‌ها تا هنوز محکوم به رفتن به برهوت‌های خودساخته‌ای است که به انحصارگرایی‌های مطلق انجامیده است. در چتر جمهوریت حقوق طبیعی مردم، حقوق شهروندی، حقوق بشر، حقوق اساسی مردم، حقوق زن، حقوق اطفال، ارزش‌های مانند آزادی بیان، آزادی کار و شغل و آزادی تحصیل همه معنای نسبتاً قابل قبول پیدا می‌کند.

با رویکرد اسلامی اگر نیک به امور مردم و مدیریت‌های جمعی نگاه کنیم، آموزه‌های اسلامی، نیز به مشوره در امر جمعی اصالت می‌دهد و کار جمعی را به مشوره و مراجعه به مردم مشروع می‌سازد. امور سیاسی، کار و سرنوشت جمعی است و منوط به تمامی طبقات اجتماعی مردم می‌شود. پس بایست مردم در این فرایند و روند سهم داشته باشند و خود را در تعیین سرنوشت‌شان شریک بدانند. نظام جمهوریت با فرهنگ همدیگرپذیری و همسو با منافع بزرگ جمعی و ملی این مهم را مهیا می‌سازد. شرایط موجود در افغانستان نیاز مبرم به کار جمعی مسوولانه و صادقانه‌ی تمام اقشار مردم دارد؛ حسرت‌های تاریخی را چندین بار ملت افغانستان در خاطرات تاریخی خویش با تمام وجود چشیده‌اند. آن‌ها تجربیات ژرف تاریخ است که راه‌گشای امروز و فردای ما می‌تواند باشد.

توده‌ای گرفته شده است. بنابراین جمهوریت، نظامی است که متعلق به توده‌ی مردم تعریف شده است و برخلاف امارت، مربوط به آقا و امیر نمی‌شود. ریشه‌ی نظام جمهوریت در درون جامعه نهفته است. در نظام جمهوریت، مردم دخیل در سرنوشت و امور جمعی‌شان شناخته شده است. به نحوی پایه‌های نظام جمهوریت را مردم تشکیل می‌دهند و این مردم هستند که در یک امر جمعی شرکت می‌کنند و برای شیوه‌های مدیریتی‌شان تصمیم می‌گیرند. در افغانستان که یک جامعه‌ی کثیرالقومی و محروم از تاریخ مترقی سیاسی است، نظام جمهوریت اسلامی موثریت قوی‌تر و مقبول جمعی مردم افغانستان است. با این نظام می‌توان از تشریک همی مردم و سهم‌گیری جامعه بدون در نظرداشت عناوین رایج در گذشته‌ی تاریخ افغانستان، به صورت نسبی سخن گفت. نظام جمهوریت اسلامی این فرصت را مهیا می‌کند تا به اراده‌ی مردم احترام گذاشته شود و مردم به‌عنوان بستر مهم دولت و نهاد سیاست در نظر گرفته شوند.

از دیدگاه جان لاک، فیلسوف و اندیشمند حوزه‌ی سیاست، جمهوریت را می‌توان نسخه‌ی خوبی

در سازمان حکومتی با گرایش امارت، پیشاپیش تعیین‌گرا بوده است و جامعه‌ی بشری را در گرو خیرخواهانی می‌داند که درک و دیدگاه دینی-مذهبی داشته باشند. به عبارت دیگر، اختیار و صلاح امور جمعی بایست در دستان کسانی قرار بگیرد که از زاویه‌ی روحانی و تفسیر احکام دینی، خود را مستحق تعیین جهت در امور دولتی و امر جمعی در جامعه می‌دانند. القاب امیرالمومنین و یا شورای بزرگان دینی این خطوط را تعریف می‌کند. مردم در این دیدگاه صلاحیت ندارند که در حوزه‌ی امر جمعی دخالت کنند؛ زیرا عامه‌ی مردم در این رویکرد، ظرفیت ندارند که در شیوه‌های مدیریتی و امور جمعی دخالت کنند. از جهت دیگر نظام امارتی در کشورهای مانند افغانستان با آفت‌های دیگر از جنس بستر اجتماعی و منحصربه‌فرد آن تاریخ و جامعه نیز همسو می‌شود و در خدمت عده‌ی خاص با روحیه‌ی توتالیتر تقدس‌مآبانه قرار می‌گیرد.

نظام جمهوریت، به‌عنوان یکی از الگوهای مدیریتی جامعه‌ی انسانی، ریشه در فصول قدیم تاریخ بشریت داشته است. جمهوریت از اصطلاح لاتین (Res-publica) به معنای امر عمومی، توده

جامعه‌ی بشری در امر جمعی خویش نیازمند این است که نظام‌هایی را در ساختارهای منظم تعریف کند. این نظام‌های مدیریتی می‌تواند امور جمعی را در میان انسان‌ها نظر به شرایط اجتماعی - سیاسی‌شان رقم بزند. از قدیم اندیشمندانی بوده‌اند که در این حوزه از زنده‌گی انسان‌ها نظریه‌های داشته‌اند. این تیوری‌های نظام‌مند شالوده‌ی نهادهای قدرت را در میان انسان‌ها ترتیب داده است. دولت‌ها به‌عنوان سازمان‌های سیاسی جوامع انسانی در بستر تیوریک همان نظریه‌ها، شکل گرفته است. تاریخ تحول زنده‌گی انسان‌ها نشان‌دهنده‌ی این واقعیت مهم است که برای بهبود نظام‌سازی در نهاد سیاست، کار صورت گرفته است. به این معنا که تاریخ سیاسی جوامع انسانی اکثراً در نگاه تکامل‌گرایانه سیر کرده است. از جهت دیگر ساختن نهاد سیاست به‌عنوان تأمین‌کننده‌ی امر جمعی انسان‌ها، نیاز مبرم زنده‌گی جمعی انسان‌ها است. لذا این حوزه خیلی مهم و اساسی و تأثیرگذار بر تمامی ابعاد دیگر زنده‌گی است.

مبحث تیوریک این موضوعات نیازمند این است که ریشه‌های تاریخی و پیدایش نظام‌های دولتی به‌عنوان سازمان‌های عملیاتی در جامعه به بررسی گرفته شود. با توجه به همین امر، به‌صورت خیلی مختصر مفاهیمی که در عنوان این نوشته آمده است با رویکرد معنایی و تاریخی‌اش مورد تحلیل قرار می‌گیرد.

نظام امارت به‌عنوان یک مدل مدیریت سیاسی، ریشه در تاریخ کهن انسان‌ها دارد و یادگار دورانی است که در آن عده‌ی اندک، امیر و آقا و اکثر قاطع مردم تابع و پیرو بدون اراده بودند. اما نظام امارت وقتی با پسوند اسلامی یک‌جا می‌شود، تبارزدهنده‌ی نظام‌های درون دینی است که در تاریخ مشخص تجربه شده است. در تاریخ اسلام، نظام امارتی از دوران امیر معاویه در شامات آغاز می‌شود. این روند حکومتی با قدرت نفوذی قوی دینی همراه بوده است و در زمان خلفای بنی عباس نیز تداوم پیدا می‌کند. پس، رگه‌های اصلی نظام امارتی را می‌توان در این حوزه یافت. دیدگاه دولت‌ساز و تعیین‌کننده

احزاب مغلوب و ضرورت شکل‌گیری روند غالب

جلال محسنی بهشتی، پژوهشگر و خبرنگار
بخش سوم و پایانی

از همه مهم‌تر، ارزش دادن به زنان و جوانان، یکی از کلیدی‌ترین نکته‌های رشد یک روند قدرتمند است. جلوگیری از رشد روحیه‌ی دیکتاتوری، عامل حمایت و مولد انگیزه‌ی جوانان است که باعث به‌کار انداختن قدرت فکری و نیروی اندیشه می‌شود. نقش زنان و جوانان باید در میدان سیاست برجسته باشد و از قدرت فکری‌شان استفاده شود.

احزاب کنونی، پاسخ‌گوی نیازهای جامعه نیست. این احزاب ممثل وحدت ملی نیز شده نمی‌تواند. احزاب افغانستان نخست قومی و منطقه‌ای بود، و حالا در سطح خانواده‌گی تقلیل یافته است. در صورتی که سازمان‌های قدرتمند در کشور فعالیت داشته باشد، نوع و چگونگی سیاست در افغانستان تغییر خواهد کرد. این گونه، احزاب در تصمیم‌های اساسی در سیاست نیز نقش برانزده‌ای ایفا خواهد کرد. حتا امکان حضور به‌عنوان اپوزیسیون قدرتمند نیز مساعد خواهد شد.

هدف از این نوشته به چالش‌کشیدن روحیه‌ی وطن‌دوستی احزاب موجود نیست؛ بلکه نقد بالای انشعاب، تعدد بیش از حد و بعضی مواردی که در فوق ذکر شد، وارد است. اگر وضعیت این گونه ادامه پیدا کند، امکان این که تعداد احزاب بیش‌تر شود، نیز وجود دارد.

در احزاب سیاسی افغانستان باید وحدت در عمل پیاده شود، تنها شعارهای وحدت‌طلبی کارساز نیست. جوانان افغانستان نباید «چوب سوخت تنور احزاب» شوند؛ بلکه باید به پخته‌گی سیاسی برسند، به تأسیس یک روند قدرتمند فکر کنند و با قدرت دانش و قلم مقتدرانه وارد میدان سیاست شوند.

نقد و حمله قرار می‌دهد، به این ترتیب زمینه‌های واگرایی و پراکنده‌گی نیروهای سیاسی را فراهم می‌آورد.

سیاست زده‌گی؛ هرچند معضلات و مشکلات اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی جامعه به مراتب آسان‌تر از معضلات سیاسی قابل حل است، احزاب سیاسی با تحلیل سیاسی از تمامی مشکلات، هرگونه راه‌حل را با بُن‌بست مواجه می‌سازد. بسیاری از مسایل و مشکلات اجتماعی ریشه‌ی فنی و غیرسیاسی دارد که از طریق دانش و آگاهی قابل رفع است؛ ولی حزب با نگاه سیاسی به همه‌ی مسایل حل آن‌را با مشکل روبه‌رو می‌سازد.

ضرورت شکل‌گیری یک روند/سازمان غالب
بیش‌تر از هر زمان دیگر، در این برهه‌ی تاریخ، نیازمندی به شکل‌گیری یک روند یا سازمان قدرتمند و همه‌شمول احساس می‌شود. روندی که دارای ویژه‌گی‌های چون رهبری دانا و کاریزماتیک، ساختار قدرتمند، اعضای دانش‌مند، مرامنامه‌ی صریح و همه‌جانبه، تعیینات براساس انتخابات و شایسته‌گی، احترام به اراده‌ی مردم، مشخص بودن منابع مالی و امکانات روند، موجودیت دفترهای قدرتمند در ولایات، رشد وحدت فعالیت‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی، تولید انگیزه‌ی تعاون و وحدت‌طلبی باشد.

چنین جریان‌های زمانی می‌تواند شکل بگیرد که تجمع قدرت صورت گیرد و سیاستمداران هم‌فکر دست به دست هم بدهند و از فعالیت‌های تک‌فردی جلوگیری کنند. به‌ر اندازه‌ای که از تعدد احزاب کاسته و به‌سوی تجمع قدرت بر یک محور حرکت شود، ما شاهد رشد و پخته‌گی سیاسی خواهیم بود.

می‌دهد و نه نقش‌شان را در معادلات مهم در نظر می‌گیرد. با این همه، اگر احزاب سیاسی از شعار بیرون شود و در عمل اقدامات دل‌سوزانه به مردم افغانستان داشته باشد، می‌توانیم به آینده‌ی کشور خوش‌بین باشیم. (روزنامه هشت صبح).

کارویژه‌های منفی احزاب سیاسی

- خدشه به آزادی افراد؛ حزب با چارچوب ساختاری و تشکیلاتی خاص خود، اراده‌ی واقعی و آزادی اندیشه و انتخاب را از افراد می‌ستاند و فرد ناچار است از تصمیم‌های که رهبران به نام حزب می‌گیرند، پیروی کند. حزب با تشکیلات سنگین و مجهز، فرد را در خود حل می‌کند، آزادی عمل را از وی می‌گیرد.

- خدشه به وحدت ملی؛ از دیگر زبان‌های احزاب سیاسی از بین‌بردن وحدت و همبستگی ملی به نفع همبستگی حزبی است؛ زیرا هر حزب تنها برنامه‌های سیاسی و اجتماعی خود را درست و مناسب می‌داند و برنامه‌های دیگر احزاب را مورد

مرکز تخصصی انگلیسی آکادمیک و آمادگی آزمون های تافل و آیلتس!

چرا کانون زبان کابل (KTS)؟

- ✓ ارایه مشاوره رایگان برای بورسیه ها
- ✓ برنامه درسی متمرکز روی چهار مهارت اصلی زبان انگلیسی
- ✓ اساتید دارنده نمرات بلند تافل و آیلتس

برنامه ها

- ✓ صنوف انگلیسی هدفمند آکادمیک (EAP)
- ✓ صنوف پیش نیاز تافل (TOEFL Planner)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون آیلتس (IELTS Prep)
- ✓ صنوف آمادگی آزمون تافل (TOEFL Prep)
- ✓ صنوف ویژه محاوره، گرامر و ...

☎ +93 (0) 792 338 773 | 📍 Kabul TOEFL School کوچه حبیب سازی دواخانه، گولایی

+93 (0) 700 175 510 / +93 (0) 788 788 799

جهت سفارش آگهی‌تان با شماره‌های روبه‌رو در تماس شوید:

روزنامه ۸ صبح برای توسعه کسب و کارتان صفحه‌ی ویژه تبلیغات ایجاد کرد. روزنامه ۸ صبح به هدف کمک و حمایت از توسعه مشاغل و تجارت، تبلیغات شما را با هزینه کم‌تر و کیفیت بهتر نشر می‌کند. این روزنامه یک صفحه‌ی ویژه تبلیغاتی را به همین منظور راه‌اندازی کرده است. در این صفحه‌ی ویژه به تناسب استطاعت شما فضا وجود دارد. ما با داشتن تیراژ بلند در نسخه‌ی چاپی و مخاطبان حداکثری در پایگاه‌های مجازی‌مان آماده همکاری با مشاغل و کسب‌وکارهای مختلف هستیم تا تبلیغات شما را با مخاطبان خود به اشتراک بگذاریم.

بهزاد فرنیچر

Email: behzad.dost@gmail.com | ☎ 0781 700 000

بهزاد فرنیچر کیفیت بهتر

آدرس: چهارراهی بره‌کی، کابل، افغانستان

مؤسسه نشر واژه

پیشرو در امور چاپ، نشر و پخش کتاب

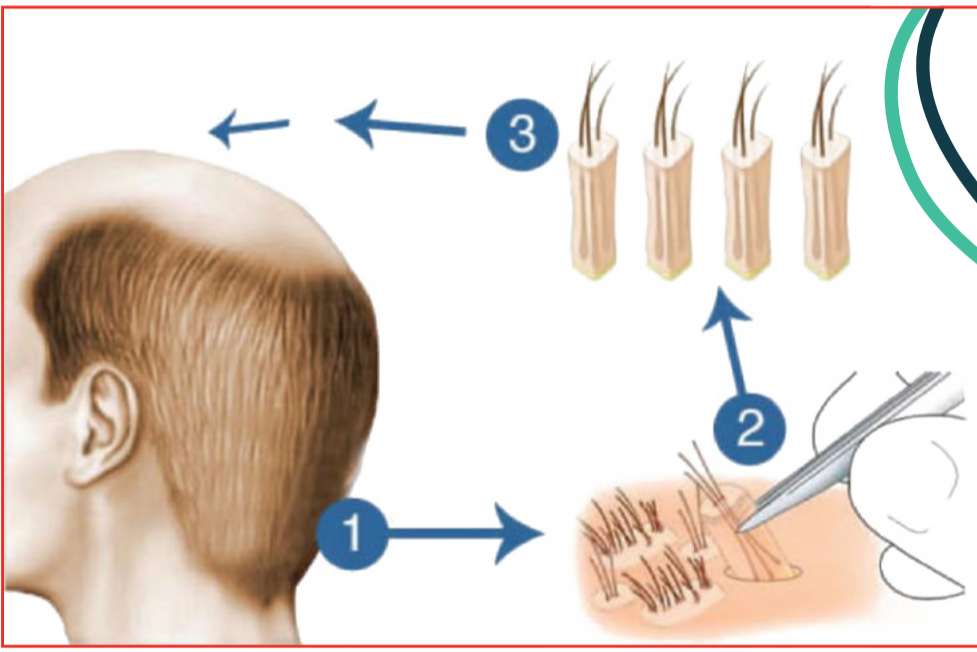
دفتر مرکزی و فروشگاه: ۱ کابل، کارته ۳، چهارراه پل سرخ، مارکت تجارتي ملی، منزل پابین، نشر واژه
فروشگاه: ۲ کابل، پل سوخته، چوک شهید مزاری، مارکت محمدی، نشر واژه
چاپخانه: کابل، شهرک امید سبز، فاز اول، چاپ واژه، پلاک ۲۲
۰۷۸۰۷۴۷۳۴۶ - ۰۷۸۱۵۷۴۲۳۰

📍 Vazha.Publication | 📷 NashreVazha | 📧 VazhaPub

شفاخانه آینه صحت

• کاشت مو طبیعی به روش FUE

کاشت مو یکی از تداوی‌های عمده و اساسی برای طاسی سر است. در این تداوی موها از ساحات عقب سر یعنی قسمت‌هایی که موها قوی‌تر هستند و مساعد به ریزش نیستند گرفته شده و به قسمت جلو سر یعنی جاهای خالی انتقال داده می‌شود. قبلاً هموطنان ما برای اجرای این عملیه مجبور به سفر به خارج از کشور بودند اما فعلاً این عملیه در داخل کشور با مصارف کمتر قابل اجرا است. تیم مرکز جلدی و زیبایی شفاخانه آینه صحت با سرپرستی داکتر پامیر حسین صالحی، داکتر میوند حبیب و داکتر وحیدالله عاشر، با در نظر داشت شرایط اقتصادی هموطنان ما کاشت مو را با کیفیت عالی و تخفیف ویژه انجام می‌دهد.

آدرس: بین چهارراهی پروان دوم و گل سرخ، شفاخانه آینه صحت
شماره تماس: ۰۷۸۱۲۳۵۰۴۰
ایمیل آدرس: info@ayenasehat.af

INNOVATIVE & DIGITAL SOLUTIONS

شرکت خدمات IT برتر تیک

لیست بهترین خدمات ما

- ✓ طراحی وبسایت
- ✓ وب هاستینگ و ثبت دامین
- ✓ طراحی و توسعه دیتابیس
- ✓ ساخت برنامه های موبایل
- ✓ طراحی و پیاده سازی نتورک
- ✓ نصب کامره های امنیتی
- ✓ بازاریابی از طریق شبکه های اجتماعی
- ✓ گرافیک دیزاین (لوگو، بروشور، ویزیت کارت...)
- ✓ سنو (بالا بردن رتبه سایت در صفحه اول گوگل)

+93777690909 | info@bartartech.com
+93787935900 | www.bartartech.com

مؤسسه خدمات نشر و پخش کتاب دانشگاه

چاپ، نشر و پخش کتاب

آدرس: کابل، کارته چهار، چهارراهی پل سرخ، مارکت تجارتي ملی، منزل همکف، انتشارات دانشگاه
۰۷۸۸۵۷۷۱۸۲ - ۰۷۹۶۷۴۷۲۴۲
danishgah.pub@gmail.com

بامیکا

انتی ویروس (خانگی + تحت سرور)

ما را دنبال کنید

هاردسک اکسترنال

3 سال ورتتی تبدیلی

ADATA
Silicon Power

معتبر و باکیفیت

Follow us on

@BamikaSoft & @BamikaHard

ESET
Kaspersky

www.bamikatech.com | 0789945066 - 0799735660 | آدرس: چهارراهی پل سرخ، مارکت ملی، منزل اول، نمبر ۱۹

سومین جشنواره شعر صلصال؛ رنگین کمانی در میان ابراندوه

افغانستانی پهن است، رنگین کمانی از عشق و همدلی بافتند.

در آغاز جشنواره، شعری از محبوبه ابراهیمی که شریف سعیدی آن را دکلمه کرد؛ تصویر واضحی از روزگار پر آشوب و رنج بی پایان شرقی آفرید و بعد دیگر شاعران یکی یکی پشت تریبون آمدند و از فضاهاى مختلف سخن گفتند. یکی از زنی سخن می زد که از زیر آوار ظلم و خشونت به آخر خط رسیده بود، دیگری بی قراری عشقی را با لهجه‌ی ناب هزاره‌گی فریاد می کرد و عده‌ای هم یکجا با پدراى افغانستانی سراغ فرزندان تکه تکه شده را می گرفتند. شاعران سوئدی اما صفحه‌ی دیگری از زنده‌گی را باز می کردند و تلنگری از موجودیت نوع دیگری از انسان به ما می زدند.

سرانجام پس از دوساعت پر از اشک و لبخند و لذت، سومین جشنواره شعر صلصال نیز به پایان رسید؛ اما حواشی زیبا و خاطره انگیزش که با نواختن دمبوره و سهار آغاز شد و با شعرخوانی و خنده‌های صمیمانه به پایان رسید، در دل و خاطره‌ی تک تک شرکت کننده‌گان حک شد.

روز بعد، همه با یارانی که زنگ تنهایی و غربت از دل همدگر می‌کنند، وداع گفتیم و هر یک روانه‌ی شهرهای مان شدیم تا زنده‌گی را در مسیر پر از حادثه و دلهره‌اش دنبال کنیم.

فاصله‌گیری، برگزار کردند.

هرچند این بار برخلاف سال گذشته که دومین جشنواره با حضور بیست و دو تن از شاعران افغانستانی مقیم کشورهای مختلف و هم‌چنان شاعران ایرانی و سوئدی در میان هیجان، هلهله و کف‌زدن‌های صدها دوستدار شعر و فرهنگ در همین سالن برگزار شده بود، امسال خبری از آن گرمی و هیجان نبود؛ زیرا فقط تعداد کم‌تر از پنجاه تن، آن هم با رعایت فاصله‌های بسیار، اجازه داشتند که در سالن حضور داشته باشند. هرچند حاضران همان گرمی و شور جشنواره‌ی دوم را در سر داشتند؛ اما آدم شرقی همواره دنبال جمع بزرگ‌تر و هیجان‌های گروهی است.

به هر حال، مسوولان زبردست و حوصله‌مند اتحادیه‌ی صلصال با دقت تمام تلاش کردند تا علاقه‌مندان شعر و هنر فرصت حضور در سومین جشنواره را داشته باشند. هم‌چنان با نشر زنده‌ی جشنواره در شبکه‌های اجتماعی، یاران دور از دسترس نیز حداقل از فضای مجازی جشنواره را تماشا کردند.

در سومین جشنواره شعر صلصال، شمار زیادی از شاعران نتوانستند از کشورهای مختلف به دلیل محدودیت‌های قانونی ناشی از همه‌گیری کرونا، حضور پیدا کنند؛ اما آن عده‌ای که حضور به هم رسانده بودند، در میان ابری از اندوه که این روزها بر ذهن و روان هر

هم‌سخن و رفیق را ببیند؛ آن هم در فضایی که برای شعر آماده شده است.

قصه، به جشنواره‌ی دوم شعر صلصال، یکجا با مختار و (فلورا که دقیق چهل روزه بود)، شرکت کردیم و غبار غربت یکسره از تن مان تکید. پس از آن دو روزی که با یاران همدل و هم‌زمان سپری شد، هر روز با خود برای سومین جشنواره، لحظه‌شماری کردم تا باشد به بهانه‌ای، دیدار رفیقان و فرصت خنده‌های واقعی میسر شود. اما جهان آن قدر هم که گفته می‌شد با تکنولوژی و دانش همه‌کارش ردیف و حساب شده است، نبود. هیولای کوچکی به نام کرونا آمد و همه حساب کتاب جهان را برهم زد و در این میان پیکر شاعرانه‌ی صلصال نیز اندکی لرزید.

تابستان امسال که گذشت و خبری از جشنواره نشد، گفتم همین یک طنابی بود که از چهارسوی جهان به آن چنگ می‌زدیم و بوی آشنایی به مشام مان می‌رسید، حالا این هم نشد و شاید برای همیشه نشود.

شاید درست نمی‌دانستم که یاران اتحادیه‌ی صلصال آن بیدهای نیستند که به هر بادی بلرزند. سرانجام با وجود انباری از مشکلات ناشی از همه‌گیری کرونا، عزیزان صلصال سومین جشنواره‌ی شعر را به تاریخ هشتم نوامبر، برابر با هژدهم عقرب، در سالن تیاتر «گینا» در شهر اوبسالای سویدن با رعایت اصول بهداشتی و

نیلوفر لنگر

یکسال و نه ماه قبل وقتی که تازه به کاروان بی‌وطن‌های جهان پیوسته بودم، اولین صدای آشنا که مرا از خلسه‌ی ناشی از غم غربت بیرون کرد و دل گرمی داد که هنوز فرصت‌بودن در کنار هم نفسان هست، سید ضیا قاسمی بود. قاسمی عزیز در همان نخستین روزها که هنوز بیش‌تر از سه‌ماه به برگزاری جشنواره‌ی شعر صلصال مانده بود، به من زنگ زد و گفت: «به اروپا خوش آمدی، به دومین جشنواره‌ی شعر صلصال دعوت می‌کنیم، می‌آیی؟» گفتم آن‌که ترک یار و دیار کرده است، مگر آرزوی بزرگ‌تر از این دارد که جمعی

مرکز زبان های خارجی

مزایا

- مواد درسی معیاری
- استادان مجرب و مسلکی
- میتود درسی نظری و عملی
- صنوف ویژه حضوری و آنلاین
- صنوف درسی مجهز با تخته های هوشمند و فناوری روز

برنامه ها

- کورس 3 ماهه زبان انگلیسی ویژه متعلمین
- برنامه درازمدت دیپلوم زبان انگلیسی
- صنوف ویژه محاوره زبان انگلیسی
- برنامه کوتاه مدت زبان انگلیسی
- سرتیفیکت زبان ترکی

پذیرش جریان دارد

کارت پخوان، بهارستان، ایستگاه برج برق 0730604040

نوی عدالت الکتریک

عرضه کننده هر نوع سامان آلات برقی، کیبل جات ایرانی و ترکی
گروپ های کم مصرف LED گروپ های چارچی و بخاری های برقی
با قیمت های مناسب در خدمت همشهریان عزیز قرار دارد

پروچون

عمده

آدرس اول: کابل، کوته سنگی شروع پل هوایی جوار هتل آریانا کابل - مرکز تجاری نظیف
آدرس دوم: کابل، کوته سنگی جوار کوچه حلبی سازی - مارکیٹ چهاردهی وال
شماره های تماس: 0781776989 - 0744019820 - 0730784449

رنا پوهنتون

شکوفاییه است دادها

مشوره و مساعدت حقوقی رایگان در کلینیک حقوقی پوهنتون رنا

کلینیک حقوقی پوهنتون رنا، افتخار دارد که به افراد بی بضاعت طبق مقرره‌ی مساعدت‌های حقوقی، خدمات حقوقی از قبیل مشوره، نوشتن عریضه، صورت دعوی، دفاعیه، اعتراضیه و وکالت در محاکم را، در موضوعات فامیلی، مدنی و جزائی به گونه‌ی مجانی توسط وکلای مدافع با تجربه عرضه می نماید. اگر در بخش‌های فوق مشکل حقوقی دارید به کلینیک حقوقی رنا مراجعه نمایید، ساعات کاری در روزهای هفته: از ساعت 8 صبح الی 4 عصر (شنبه الی پنجشنبه)

شماره تماس: 0730578888 آدرس: چهارراهی برهکی، دفتر کلینیک حقوقی پوهنتون رنا

اولین باران در زمستان کابل؛ پایتخت نشینان را به قایق حاجت افتاد

به دلایل امنیتی، رویدادهای طبیعی و غیره موارد در چند سال اخیر برایش خیلی گران تمام شده است و او از نهادهای مسئول می‌خواهد تا در این راستا تلاش مثمر به خرج دهند.

راشد سلیمان خیل که در سطح شهر با کراچی‌اش شورنخود می‌فروشد، می‌گوید که با سرازیر شدن باران و تجمع آب در سرک‌ها و کوچه‌ها، نمی‌تواند به کار خود ادامه دهد و در فصل سرما حتا گاهی از بردن چند قرص نان برای خانواده‌اش عاجز می‌ماند. به گفته‌ی وی، آب‌های به جا مانده از باران در سطح شهر، گاهی وارد خانه‌های مسکونی می‌شود و به داشته‌های شهروندان آسیب می‌رساند. این باشنده کابل می‌گوید که حکومت برای حل این معضل تا هنوز کاری نکرده است و باید به مشکلات مردم در جریان فصل سرما رسیدگی کند. در همین حال شهرداری کابل می‌گوید که این نهاد پیش از رسیدن فصل سرما، طرح‌های مقدماتی و موقتی را برای جلوگیری تجمع آب در سطح شهر در نظر می‌گیرد. سمیرا رسا، سخنگوی شهرداری کابل،

روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، به روزنامه ۸ صبح گفت که بخش حفظ و مراقبت شهرداری در نقاط مختلف کابل، از جمله لب جر، سلیم کاروان، دهمزنگ، ناحیه ۱۳ و سایر نواحی که به مردم مشکل‌ساز شده، رفته و با استفاده از تانکرها، آب جمع شده جاده‌ها را تخلیه می‌کند. وی اما از مردم خواست که از انداختن کثافات در جوی‌ها خودداری کنند، زیرا به گفته‌ی او، این کار از یک سو سبب بند شدن جویچه‌ها شده و از سوی دیگر کثافات را به سطح شهر انتقال می‌دهد.

بانو رسا اما افزود که نیاز است ریاست کانالیزاسیون شهر هم‌زمان با قیبریزی سرک‌ها از سوی شهرداری، سیستم زیرزمینی و رد شدن آب را معیاری سازد. از سویی هم، او می‌گوید که کانکریت شدن برخی از کوچه‌ها و جویچه‌ها سبب شده است که آب در زمین جذب نشده و در سطح جاده‌ها جاری شود. سمیرا رسا افزود که شهرداری کابل در همکاری با سایر نهادهای ذی‌ربط، طرح‌های درازمدت را برای حل این معضل در نظر گرفته است.

ریاست آب‌رسانی و کانالیزاسیون شهری افغانستان هر چند می‌گوید که مدیریت آب‌های زیرزمینی و فاضلاب از مسوولیت‌های این اداره است، اما مدیریت آب‌های باران به دوش شهرداری است. به گفته‌ی مسوولان، حتا با ختم کار ماستریلان فاضلاب شهر کابل، باز هم مدیریت آب‌های باران به دوش این نهاد نخواهد بود.

پیش از این، ریاست آب‌رسانی و کانالیزاسیون شهری افغانستان گفته بود که کار روی ماستریلان فاضلاب شهر کابل ادامه دارد و این می‌تواند آب‌های زیرزمینی و باران را نیز مدیریت کند. سیدنوید سعیدی، سخنگوی این اداره، در اوایل ماه جاری به روزنامه ۸ صبح گفت، ماستریلان شهر کابل با هزینه ۳.۴ میلیون دالر تطبیق خواهد شد که یک میلیون دالر آن به دوش حکومت افغانستان است و متباقی آن را بانک انکشافی آلمان پرداخت خواهد کرد. آقای سعیدی تصریح کرد که این پروژه باید در بیست‌ویکم اپریل سال ۲۰۲۱ به پایان می‌رسد، اما معضل کرونا سبب شد که کار این پروژه به تاخیر بیفتد. با از سر گرفتن تطبیق ماستریلان، قرار است کار آن در اواخر نوامبر ۲۰۲۱ تکمیل شود. سعیدی تصریح کرد که با پایان کار ماستریلان فاضلاب شهر کابل، این ماستر پلان می‌تواند آب‌های زیرزمینی و آب‌های باران را مدیریت کند.

پیش از این نیز شهروندان کابل با فرا رسیدن فصل سرما، از جاری شدن آب در جاده‌ها شکایت کرده بودند. به گفته‌ی آنان، خامه و کم‌عرض بودن سرک‌ها، سبب شده است که مشکلات شهریان کابل در فصل سرما بیش‌تر شود. گفتنی است که شهر کابل میزبان پنج میلیون و ۲۰۴ هزار و ۶۶۷ نفر است. این آمار در نیمه‌های ماه اسد سال روان از سوی اداره ملی احصایه اعلام شد.

همه‌ساله با رسیدن فصل سرما و آغاز بارنده‌گی‌های موسمی، شهروندان کابل به دلیل تجمع آب در سطح شهر با مشکلات جدی‌ای روبه‌رو می‌شوند. شماری از شهریان کابل می‌گویند که تجمع آب سبب ازدحام در سطح شهر شده و عبور و مرور را برای آنان دشوار ساخته است. به گفته‌ی شهریان، حکومت با گذشت سال‌ها از این معضل هنوز اقدام لازم برای رفع آن روی دست نگرفته است. تصاویر نشر شده در رسانه‌های اجتماعی نشان می‌دهد که مردم در جریان بارنده‌گی، از موتورها و کراچی‌ها تنها به عنوان قایق برای گذشتن از سرک استفاده کرده‌اند. در همین حال شهرداری کابل می‌گوید که این نهاد پیش از رسیدن فصل سرما، طرح‌های مقدماتی و موقتی را برای جلوگیری از تجمع آب در سطح شهر در نظر می‌گیرد و طرح‌های بلندمدت را نیز روی دست دارد. به گفته‌ی این اداره، ریاست کانالیزاسیون شهری باید سیستم کانال‌سازی معیاری را برای رد شدن آب از زیر زمین بسازد و باشنده‌گان نیز از سد کردن جویچه‌ها در سطح شهر خودداری کنند.

شهریان پایتخت در فصل سرما و آغاز بارنده‌گی‌های فصلی با مشکلات جدی روبه‌رو می‌شوند. تصاویر نشر شده از وضعیت شهر کابل در رسانه‌های اجتماعی با موجی از انتقادهای شهروندان مواجه شده است. تصاویر نشان می‌دهد که چهارراهی‌های کابل به دلیل تجمع آب و ازدحام، بسته شده است و مردم از موتورها برای گذشتن از سرک‌ها استفاده کرده‌اند. به گفته‌ی کاربران شبکه‌های اجتماعی، حکومت با گذشت سال‌ها هنوز نتوانسته است مشکلات شهریان کابل در فصل سرما را برطرف کرده و برای جلوگیری از جمع شدن آب، کانالیزاسیون ایجاد کند. فرهاد شریفی، یکی از شهریان کابل، می‌گوید که با باریدن باران‌های شدید و تجمع آب در سطح شهر، از رفتن به دانشگاه و محل کارش باز می‌ماند. به گفته‌ی وی، عقب ماندن از کار و درس

او جان پدر کجاستی؟!

ماندگارترین جمله‌ی روزهای تلخ و اندوه‌بار کابل

معنی است. در این جمله، «پدر» واژه‌ی مستقل نیست؛ بلکه بخش دوم ضمیر ترکیبی است. «جان» و «پدر» هر دو یک‌جا (جان پدر) ضمیر اشاره‌ی ترکیبی را تشکیل می‌دهد که در آن «جان» بخش نخست و اصلی و «پدر» بخش دومی و فرعی ضمیر است. در این ترکیب، «جان» نخست و مهم‌تر از «پدر» آمده است و مفهوم هستی پدر در این پیام به دخترش (به «جان پدر») وابسته است.

نویسنده‌ی مستقیم این پیام بدون شک، پدری در سوز عشق، امید و بیم است. اما این پیام تنها آتش عشق، امید و بیم پدر نیست. این‌جا، پدر نماد مشترک «پدر و مادر» است. کسی به تنهایی و بدون مادر، پدر شده نمی‌تواند. پدر نته‌تها نماد مشترک «پدر و مادر» است؛ بلکه نماد خانواده نیز است: پدر، مادر، خواهر و برادر. «جان پدر»، جان خانواده، جان مادر و برادر و خواهر است. این‌جا خانواده‌ی بی‌صبرانه چشم به‌راه پاسخی (پیامک و زنگ موبایل) از سوی جان‌شان است. با تأسف، انتظاری که برآورده نشد، پرسشی که بی‌پاسخ باقی ماند و امیدی که تا روز دیدار در فراقش باید سوخت.

واژه‌ی سوم این جمله (کجا) اشاره به قید مکان دارد؛ اما نه به هر مکانی. در یک روز کاملاً عادی و بدون واقعه‌ی وحشت‌آور، واژه‌ی «کجا» می‌تواند اشاره به دانشگاه (صنف درسی، کتاب‌خانه، تالار سخنرانی) و یا هر نقطه‌ی عادی شهر داشته باشد. اما در روز دوشنبه (۱۲ عقرب ۱۳۹۹) واژه‌ی «کجا» پُر از دلهره است و هر نویسه‌ی آن (ک، ج و ا) لبریز از امید برای جای امنی است. خانواده‌های دانش‌جویان آگاه شده بودند که گروه آدم‌خواری به مکان آموزشی فرزندان‌شان یورش برده و خطر جدی را متوجه آن‌ها ساخته است. خانواده‌ی «جان پدر» نیز آرزو دارد که دخترشان در مکان امنی باشد؛ اما این آرزو در حد یک آرزو باقی ماند.

واژه‌ی «استی و یا هستی»، آخرین حرف پدر است که پیامش را با علامت پرسش به پایان می‌رساند. این‌جا سخن از یک واژه و یک پرسش نه؛ بلکه از «هستی» و «نیستی» است. این‌جا پدری و مادری، خواهری و برادری در بین امید و بیم پروانه‌وار می‌تپند و شمعی دور از پروانه‌هایش سر تا به پا می‌سوزد. در این واژه «هستی» به معنی «دانش» است که در

چنگال اختاپوت «نیستی» و «جهالت» گیر افتاده است. هم‌چنین، این واژه نماد گیرافتادن نونهالان دانش در چنگال سیاه جنایت، خیانت و جهل است؛ جنایتی که ریشه در فرهنگ دانش‌ستیزی، گمراهی و دهشت‌افکنی دارد.

«د شهادت وروستی وخت و زنده باد امارت» همان‌گونه که در آغاز گفته شد، گروه داعش مسوولیت حمله به مرکز آموزشی کوثر دانش و دانشگاه کابل را به عهده گرفته است؛ اما حکومت افغانستان طالبان را مسوول می‌داند. پرسش اساسی این است که چرا طالبان باید مسوول این حملات شمرده شوند؟ واقعیت این است که گروه داعش و دستگاه ترور آن‌ها در زادگاه‌شان در شرق میانه (سوریه و عراق) از هم پاشیده است. رهبر این گروه (ابوبکر بغدادی) درست یک‌سال پیش از امروز در ۲۶ اکتوبر ۲۰۱۹/۴ عقرب ۱۳۹۸، توسط ایالات متحده آمریکا از بین برده شد. از این رو، چیزی به نام داعش و یا شاخه‌ی خراسان داعش در افغانستان بی‌معنا است. شاخه زمانی مفهوم پیدا می‌کند که درخت آن موجود باشد.

نکته‌ی دیگر این است که داعش در افغانستان نمی‌تواند موجودیت مستقل داشته باشد؛ زیرا موجودیت و فعالیت آن تنها در سایه‌ی طالبان ممکن است. موقف داعش در افغانستان به مثابه‌ی سیخ‌های چرخ دوچرخه (بایسکل) است. سیخ‌ها به تنهایی خود هیچ معنا و فعالیتی ندارد. نقش و فعالیت آن‌ها تنها در درون حلقه‌ی چرخ معنادار است و از طریق چرخ با دوچرخه ارتباط پیدا می‌کند. گروه داعش نیز همان سیخ‌های چرخ دهشت‌افکنی است که به تنهایی فعالیت و معنا ندارد. فعالیت و موجودیت این گروه تنها در چرخه‌ی وحشت‌افکنی طالبان معنا پیدا می‌کند. آثار به‌جامانده در دانشگاه کابل گواه رابط‌هی حمله‌کننده‌گان با طالبان است. تصویرها نشان می‌دهد که حمله‌کننده‌گان جمله‌های «دشهادت وروستی وخت» و «امارت زنده باد» را در دیوار صنف درسی از خود به یادگار گذاشته‌اند. هر دو جمله با رنگ سیاه و دو دست‌خط متفاوت نوشته شده که نمایان‌گر حداقل دو حمله‌کننده در درون آن صنف درسی است. تصویر دیگری از صنف درسی، بیرق طالبان را با لکه‌های خون نشان می‌دهد.

جمله‌ی «امارت زنده باد» و بیرق خون‌آلود طالبان به پیوند حمله‌کننده‌گان با تحریک طالبان اشاره می‌کند. شعار دیگر وحشت‌افگنان «د شهادت وروستی وخت» نشان می‌دهد که حمله‌کننده‌گان با نیت «شهیدشدن» و کاملاً آگاهانه دست به کشتار دانش‌جویان زده بودند. به کاربردن واژه‌ی «شهادت» نمایان‌گر اندیشه‌ی دینی حمله‌کننده‌گان است. این اندیشه به روشنی بیان می‌کند که از دید طراحان حمله، دانش‌جویان - مسلمان چه که حتا انسان نیستند، از این رو، ریختن خون آن‌ها مباح و کشتن‌شان نیازی به حکم شرعی ندارد. کشتار انسان، به‌خصوص دانش‌جویان که جز قلم، کتاب و کتابچه هیچ‌چیزی دیگری در دست ندارند و خادمان آینده‌ی کشور و مردم‌شان هستند، در هیچ دین و آیینی جواز ندارد؛ اما برای اهل اسفل السافلین هر چیزی که باعث رنج و عذاب مخلوقات خداوند شود، خوشنودی به‌بار می‌آورد.

اگر طالبان می‌خواهند جای و آینده‌ای در این کشور داشته باشند، باید از چنین اعمال زشت فاصله بگیرند. آن‌ها باید در عمل نشان بدهند که با اهل دانش و خرد و در کل با زنده‌گی مدنی و صلح‌آمیز مشکلی ندارند. اگر تعبیر دینی آن‌ها بر بنیاد قرآن و سنت پیامبر اسلام استوار است، در ساحه‌ی زیر نفوذشان نباید هیچ انسانی زیر نام قوم و مذهب و یا بهانه‌ی دیگری از بین برود. پیام اسلام در مورد زنده‌گی بر روی زمین آشکار و روشن است: هر که انسانی را از بین می‌برد، گویا همه‌ی بشریت را از بین برده است و هر که جان انسانی را نجات می‌دهد، گویا بشریت را نجات داده است.

اگر اسلام دین حق است و وعده‌ی قرآن در مورد بهشت و دوزخ و زنده‌گی پس از مرگ واقعیت دارد؛ بدون شک که قاتلان مردم بی‌گناه از جمله‌ی نجات‌یافته‌گان نیستند. اما، طالبان و هم‌دستان‌شان هنوز هم می‌توانند راه‌شان را از مسیر اسفل السافلین جدا بسازند و به‌سوی حق روی بیاورند. مسیر حق روشن و آسان است: پایان دادن به کشتار و آزار مردم و گرامی‌داشتن همه‌ی مخلوقات خداوند. اگر طالبان حاضر به تغییر روش نیستند، در این صورت آشتی با گروهی با چنین زیربنای فکری و با واگذاری حکومت و یا بخشی از حکومت به آن‌ها، خلاف اخلاق بشری و دینی است.

پایان نشست امنیتی هرات؛ حکومت باید از حقوق قربانیان جنگ دفاع کند

در آخرین روز نشست امنیتی هرات، خانواده‌های قربانیان جنگ از اعضای هیأت مذاکره‌کننده دولت خواستند که حقوق آنان را در جریان روند صلح فراموش نکنند.

خلیل روسولی

به گفته‌ی آنان، حکومت در جریان دو دهه گذشته به قربانیان جنگ ارزشی قایل نشده و این افراد را به کلی فراموش کرده است. اعضای کمیسیون مستقل حقوق بشر اما از ادامه خشونت‌ها و تلفات غیرنظامیان ابراز نگرانی کردند. به باور آنان، ادامه خشونت‌ها می‌تواند روند گفت‌وگوهای صلح را زیر سوال ببرد و با چالش‌های جدی‌ای روبه‌رو کند. مسوولان این کمیسیون معتقد اند که رهایی زندانیان طالبان از سوی حکومت در واقع صفوف جنگی طالبان را تقویت کرده است. افزون بر این، برخی از فعالان رسانه‌ای معتقد اند که در صورت ادامه مذاکرات با شرایط فعلی، ارزش‌های حقوق بشری نادیده گرفته خواهد شد. خانواده‌های قربانیان جنگ در کشور از پای‌مال شدن حقوق و آرمان‌های‌شان در جریان روند صلح ابراز نگرانی کردند. این خانواده‌ها از اعضای هیأت مذاکره‌کننده حکومت می‌خواهند که در جریان گفت‌وگوهای صلح دوحه، خواست‌های آنان را با گروه طالبان در میان بگذارند و به حقوق آنان توجه کنند. به گفته‌ی آنان، هرچند در دو دهه گذشته حکومت به قربانیان جنگ هیچ ارزشی نداده، اما نیاز است که در روند صلح کنونی از خواسته‌های آنان نگذرد.

محدثه احمدی، عضو خانواده‌ی قربانیان جنگ که سال گذشته شش عضو خانواده‌اش را در پی انفجار ماین کنار جاده‌ای در بزرگراه هرات-قندهار از دست داده است، حکومت را به بی‌پروایی متهم می‌کند. وی روز شنبه، بیست‌وچهارم عقرب، گفت که باید نماینده‌ای از خانواده‌های قربانیان به دوحه فرستاده می‌شد تا در ترکیب هیأت مذاکره‌کننده دولت از حقوق قربانیان جنگ دفاع می‌کرد. به گفته‌ی او، حضور نماینده خانواده‌های قربانیان جنگ سبب می‌شد که خواسته‌های آنان در جریان

این روند مطرح شود و زخم‌های سال‌های جنگ را مرهم نهد. بانو احمدی به روزنامه ۸صبح گفت: «با خانواده‌های زیادی از قربانیان جنگ در غرب کشور صحبت کردم و آنان می‌گویند اگر طالبان دست از کشتار مردم بردارند، حاضر هستند از خون عزیزان‌شان بگذرند و آنان را ببخشند». او می‌گوید که خودش هم طالبان را می‌بخشد، اما شرط می‌گذارد که جنگ‌جویان این گروه تفنگ‌شان را کنار بگذارند، به برقراری آتش‌بس بیندیشند و از کشتار مردم بی‌گناه اظهار ندامت کنند.

ندالاحق شمال‌زی، رییس مجموعه ملی وارثین شهدا و قربانیان جنگ، نیز از فرصت پیش‌آمده برای برقراری صلح در کشور خرسند است. او که شش تن از اعضای خانواده‌اش را در جریان ناامنی‌ها از دست داده است، می‌گوید که حاضر است خون آنان را به قیمت برقراری آتش‌بس و صلح ببخشد. او تأکید کرد که دو طرف مذاکره‌کننده باید حقوق قربانیان جنگ را نادیده نگیرند و با حمایت از بازمانده‌گان قربانیان، شرایط تحصیلی و کاری را برای آنان فراهم کنند. شمال‌زی افزود که تنها خانواده‌های قربانیان جنگ می‌توانند دردشان را با طالبان در میان بگذارند و این گروه را متقاعد کنند که به حقوق‌شان احترام بگذارند.

مسوولان کمیسیون مستقل حقوق بشر اما از افزایش تلفات غیرنظامیان ابراز نگرانی می‌کنند و ادامه این روند را به ضرر مذاکرات صلح دوحه می‌دانند.

نعیم نظری، معاون کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، به روزنامه ۸صبح گفت که پس از رهایی زندانیان طالبان و شروع گفت‌وگوهای صلح در کشور، مردم شاهد افزایش خشونت و درگیری در کشور اند. به باور آقای نظری، خشونت‌ها با گذشت هر روز افزایش می‌یابد و این شرایط می‌تواند روند کنونی صلح را آسیب بزند. او تصریح کرد که رهایی زندانیان طالبان افزون بر این، می‌تواند جبهه جنگ طالبان را گرم‌تر کند و شمار قربانیان جنگ را افزایش دهد. به باور نعیم نظری، افراد آزاد شده گروه طالبان عاملان اصلی افزایش جنگ و خون‌ریزی کنونی در کشور به شمار می‌آیند.

این عضو کمیسیون حقوق بشر افزود که برای رسیدن به صلح، نیاز است دو طرف در آغاز گفت‌وگوها روی برقراری آتش‌بس فکر کنند. وی تصریح کرد که دو طرف می‌توانند در ادامه روی ارزش‌ها و حقوق قربانیان جنگ گفت‌وگو کنند تا حقوق خانواده‌های آنان در این میان نادیده گرفته نشود. براساس بررسی‌های کمیسیون مستقل حقوق بشر افغانستان، طرف‌های درگیر همه اصول و قوانین جنگی را در جریان دو دهه اخیر زیر پا گذاشته‌اند و این مورد سبب شده است که آمار تلفات غیرنظامیان در جریان درگیری‌های نیروهای حکومتی، بین‌المللی و طالبان افزایش یابد. یافته‌های این نهاد نشان می‌دهد که بیش‌ترین آمار تلفات غیرنظامیان از سوی جنگ‌جویان طالب ثبت شده

است. براساس آمارها، نیروهای حکومتی و نیروهای خارجی به ترتیب در رده‌های بعدی عاملان تلفات غیرنظامیان قرار دارند.

برخی از روزنامه‌نگاران کشور معتقد اند که اگر روند مذاکرات صلح طبق روال کنونی پیش برود، همه‌ی ارزش‌های حقوقی بشری در آن پای‌مال خواهد شد. صدیق‌الله توحیدی، عضو کمیته مصونیت خبرنگاران گفت، با ادامه روند کنونی نه تنها باید نگران حقوق قربانیان جنگ بود، بلکه این شرایط می‌تواند سبب شود که طرف‌های گفت‌وگوکننده از کنار بسیاری ارزش‌های انسانی و حقوق بشری به ساده‌گی بگذرند. آقای توحیدی افزود که باید حکومت از حقوق قربانیان جنگ، کودکان و زنان در این گفت‌وگوها دفاع کند و به این مسایل مهم بپردازد. نشست امنیتی هرات با حضور نماینده‌گان کشورهای مختلف همه‌ساله برای دو روز از سوی انستیتوت مطالعات استراتژیک افغانستان برگزار می‌شود. اشتراک‌کننده‌گان این نشست در جریان بحث‌ها، روی مسایل امنیتی افغانستان، کشورهای منطقه و جهان و رویکردهای سیاسی آن‌ها گفت‌وگو می‌کنند. گفتنی است که نهمین دور نشست امنیتی هرات به دلیل همه‌گیری ویروس کرونا سه روز ادامه یافت. این نشست روز پنج‌شنبه، بیست دوم عقرب در هرات آغاز شد و اشتراک‌کننده‌گان در محور گفت‌وگوهای صلح کشور زیر نام «صلح پایدار افغانستان» بحث و گفت‌وگو کردند.

چرایی حمایت دستگاه استخباراتی پاکستان از مدرسه‌های دینی

مسعود نوید

در گذشته استفاده از رویکردهای نظامی و اقتصادی در سیاست‌گذاری‌های خارجی کشورها، یک امر معمول بود، ولی امروز در کنار رویکرد نظامی و اقتصادی، رویکرد فرهنگی نیز در مدیریت تحولات منطقه‌ای و جهانی از سوی کشورها، نقش ارزنده دارد. از این رو، دستگاه استخباراتی پاکستان با درک این موضوع همواره از مدرسه‌های دینی برای تولید افکار و نیروهای بنیادگرا و افراطی، حمایت می‌کند. هرچند ترویج و تولید افکاری بنیادگرایانه و افراطیت در برخی کشورهای اسلامی، معمول بوده است، اما نقش پاکستان در میان آنان با توجه به نظام آموزشی و تربیتی این مدارس، برجسته است. دستگاه استخباراتی پاکستان (آی‌اس‌آی) به مثابه یک نهاد مستقل در دولت پاکستان فعالیت می‌کند. این سازمان در تحولات داخلی و خارجی پاکستان نقش برجسته داشته است، از این رو، استفاده‌ی ابزاری از گروه‌های بنیادگرا و افراطی، یکی از استراتژی‌های این سازمان در عملی ساختن سیاست‌های محسوب می‌شود.

به طور کلی، سه نوع سیستم آموزشی مذهبی، دولتی و خصوصی در پاکستان مسلمانان، مدرسه‌های دینی، یکی از مشهورترین آن‌ها است که فقیرترین قشر جامعه پاکستان در آن مصروف آموزش‌های دینی‌اند. نظام آموزشی دولتی به زبان اردو بوده و دربرگیرنده قشر متوسط اجتماعی - اقتصادی جامعه پاکستان است. طبقه ثروتمند این کشور هردو سیستم را دور می‌زنند و فرزندان‌شان را جهت آموزش باکیفیت به نهادهای خصوصی که به زبان انگلیسی تدریس می‌شود، می‌فرستند. نظام سه‌بعدی آموزشی، سبب گسترش نگرش‌های متفاوت شده است. دانش‌آموزان مدرسه‌های دولتی گرایش کم‌تری به بنیادگرایی و افراطیت دارند،

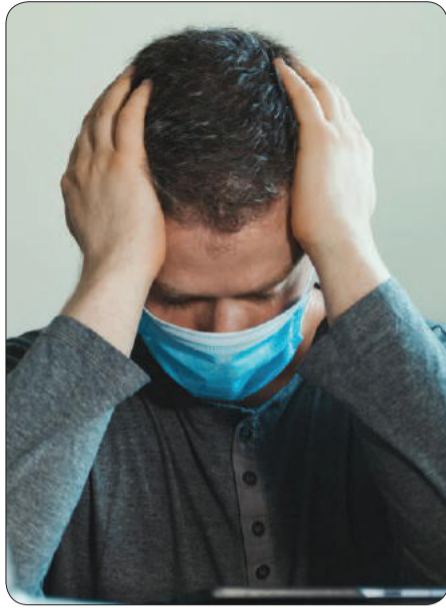
مؤثر و عملی در پیش داشته باشد. با این حال، فضا برای گسترش بنیادگرایی و افراطیت هموار شده و استخبارات پاکستان نیز از این فرصت استفاده‌ی بهینه کرده است.

حضور گروه‌های بنیادگرا و افراطی نه تنها خطری برای کشورهای منطقه و جهان شده، بل برای حکومت پاکستان نیز به یک تهدید بالقوه و بالفعل مبدل شده است. هرچند در ظاهر بارها مقام‌های پاکستانی از نقش مستقیم مدرسه‌های دینی این کشور در حملات تروریستی انکار کرده‌اند، ولی تشدید حملات تروریستی باعث شده که ایالات متحده امریکا و جامعه بین‌المللی بر حکومت پاکستان فشار وارد کند تا فعالیت‌های مدرسه‌های دینی را محدود سازد. این اقدامات اما به علت حمایت آی‌اس‌آی از این گروه‌ها، نتیجه‌ی ملموسی در پی نداشته است.

آی‌اس‌آی برای تطبیق استراتژی پاکستان، از گروه‌های بنیادگرا و افراطی استفاده‌های ابزاری می‌کند. مدرسه‌های دینی، به مثابه نهادهای تولیدکننده نیروی افراطی و بنیادگرا، از جایگاه خوبی نزد این سازمان برخوردار بوده‌اند. مدرسه دیوبندی بزرگ‌ترین نهاد در رشد بنیادگرایی در دو دهه گذشته بوده است. جمعیت‌العلمای اسلام، سپاه صحابه و اهل حدیث، سه گروه متعلق به مدرسه دیوبندی‌اند که عقاید، شعارها و حامیان خارجی واحد دارند. در این میان صرف جمعیت‌العلمای اسلام در کنار رویکرد نظامی و فرهنگی، رویکرد سیاسی را نیز در پیش گرفته و به عنوان یک

حزب سیاسی در بدنه‌ی دولت پاکستان فعالیت می‌کند. گروه طالبان با هر سه این گروه روابط خوب داشته است. مولوی سمیع‌الحق که رهبری جمعیت‌العلمای اسلام را برعهده داشت، به گونه‌ی مستقیم از گروه طالبان حمایت می‌کرد. در کنار این حامدالحق، پسر سمیع‌الحق، که جانشین پدرش شده است، خطاب به حکومت افغانستان مبنی بر سپردن نظام و امکاناتش به طالبان، حمایت خود را به گونه‌ی مستقیم از گروه طالبان اظهار کرده است. این همه نشان‌دهنده این است که آی‌اس‌آی به طور هدفمند از مدارس دینی پاکستان و گروه‌های افراطی به منظور رسیدن به اهداف کلان و تأمین منافع پاکستان در منطقه و جهان، حمایت می‌کند. در کل، دستگاه استخباراتی ارتش پاکستان از مدرسه‌های دینی به منظور رشد تروریسم و ترویج بنیادگرایی در منطقه حمایت می‌کند. آی‌اس‌آی از گروه‌های تروریستی به منظور ایجاد تهدید در برابر کشورهای همسایه پاکستان که منازعات مرزی و جغرافیایی با آن کشور دارند، استفاده‌ی ابزاری کرده است. هرچند بارها فشارهایی از جانب جامعه‌ی بین‌المللی مبنی بر محدود ساختن فعالیت‌های مدرسه‌های دینی بر پاکستان وارد شده است، اما این فشارها منجر به اقدامات عملی نشده است. از این رو، تا زمانی که دست آی‌اس‌آی از حمایت مدرسه‌های دینی و تولید نیروهای بنیادگرا و افراطی کوتاه نشود، محدود ساختن بنیادگرایی و افراطیت و جلوگیری از تهدیدات ناشی از فعالیت این مدارس در پاکستان و افغانستان، میسر نخواهد بود.

آیا شما هم از فرسوده‌گی عاطفی رنج می‌برید؟

نویسنده: دکتر استیغانی کربی

مترجم: سمانه صافی

عضو جامعه روان‌شناسان جوان افغانستان

ما اغلب فکر می‌کنیم که فرسوده‌گی عاطفی بدون بروز علائم هشداردهنده به وجود می‌آید. در حالی که بدن ما علائم هشداردهنده‌ی ابتدایی را درباره‌ی احتمال فرسوده‌گی به ما می‌دهد؛ اما بیشتر اوقات این علائم را نادیده می‌گیریم و در نهایت دچار ناامیدی مطلق می‌شویم. در این‌جا هر آن‌چه در مورد خسته‌گی عاطفی باید بدانید و نحوه‌ی تشخیص آن در صورتی که از آن رنج می‌برید، آورده شده است.

فرسوده‌گی عاطفی چیست؟

فرسوده‌گی عاطفی اصطلاحی با بار معنایی گسترده است که ما برای توصیف اثرات استرس مزمن استفاده می‌کنیم. علائم و نشانه‌ها در افراد مختلف متفاوت است و به‌طور معمول در مدت‌زمان طولانی بروز می‌کند. این حالت می‌تواند از نظر جسمی، عاطفی و یا رفتاری روی ما تأثیر بگذارد و اغلب ترکیبی از این سه تا، بیش‌ترین پیشانی را برای فرد ایجاد می‌کند. فرسوده‌گی عاطفی در سکوت آغاز می‌شود و شناسایی آن در مراحل ابتدایی دشوار است. البته، مهم است که بدانید این حالت گذرا است و اگر دچار فرسوده‌گی عاطفی شده‌اید، راهکارهای زیادی وجود دارد که برای مقابله با آن می‌توانید انجام دهید؛ در بخش‌های بعدی به آن‌ها خواهیم پرداخت.

چه عواملی سبب فرسوده‌گی عاطفی می‌شود؟

عوامل محرک در این وضعیت برای هر فرد متفاوت است. شرایطی که برای یک شخص استرس‌زا تلقی می‌شود، می‌تواند برای شخص دیگری یک وضعیت قابل کنترل باشد. به‌صورت معمول، فرسوده‌گی عاطفی پس از یک دوره‌ی طولانی استرس مداوم رخ می‌دهد. این حالت می‌تواند بر اثر عوامل به ظاهر ساده، مانند ساعت‌های کاری طولانی یا عوامل پیچیده‌ای چون آمدن یک عضو جدید در خانواده باشد. اغلب عوامل در این حالت زمینه‌ی مشترکی دارد. به‌عنوان مثال، شرایطی که به‌طور کلی از کنترل فرد خارج می‌شود، می‌تواند زمینه را برای بحران فرسوده‌گی مساعد بسازد، یا شرایطی که تعادل بین سبک زنده‌گی سریع و مراقبت از خود وجود ندارد نیز می‌تواند از عوامل آغازگر باشد.

چه کسانی در معرض خطر فرسوده‌گی عاطفی قرار دارند؟

هر فردی در هر مرحله‌ی از زنده‌گی خود ممکن است که فرسوده‌گی عاطفی را تجربه کند. با این حال، برخی از افراد در معرض خطر بیش‌تر ابتلا به این عارضه هستند، از جمله افراد زیر:
- افراد مجرب در محیط پر استرس: هر فردی که در حرفه‌ی سخت و پر استرس کار می‌کند، در معرض خطر فرسوده‌گی قرار دارد. به‌طور مثال، پرستارانی که نظر به ماهیت شغلشان احساس می‌کنند که باید دل‌سوزی مداوم داشته باشند، میزان زیادی از فرسوده‌گی را تجربه می‌کنند. با این حال حتی اگر شغل شما نیازمند دل‌سوزی مداوم نباشد، یا شامل درگیری با شرایط مرگ و زنده‌گی نباشد، عوامل استرس‌زای روزمره‌ی مربوط به کار، می‌تواند منجر به فرسوده‌گی عاطفی شود. افرادی که در محیط کار خود احساس عدم کنترل می‌کنند یا کسانی که در حفظ تعادل زنده‌گی کاری و زنده‌گی شغلی‌شان دچار مشکل اند، در معرض خطر قرار دارند. در صورتی که از شغل خود راضی نیستید یا شغل تان با ارزش‌های تان همسو نیست، باز هم ممکن است فرسوده‌گی عاطفی را تجربه کنید.
- افرادی با دست‌آوردهای عالی: در حالی که محرک‌های بیرونی می‌تواند، مسبب اصلی فرسوده‌گی

عاطفی باشد، نحوه‌ی درک ما از خود و جهان پیرامون، می‌تواند بر سطح استرس وارده تأثیر بگذارد. کمال‌گراها یا افرادی با شخصیت نوع A ممکن است به دلیل جاه‌طلبی و طبیعت رقابت‌جوی‌شان، استرس طولانی‌مدت را تجربه کنند. تلاش مداوم برای فراتر از انتظار دیگران بودن، می‌تواند منجر به برهم خوردن تعادل بین زنده‌گی شخصی و کاری و در نهایت سبب فرسوده‌گی عاطفی شود.

- افرادی که مراقب خود نیستند یا از استراتژی‌های مقابله‌ای ناسالم استفاده می‌کنند: افرادی که از نیازهای اساسی خود غافل می‌شوند، ممکن است که دچار فرسوده‌گی عاطفی شوند. افرادی که خوب نمی‌خوابند و غذا نمی‌خورند و کسانی که سلامت جسمی و روانی خود را در اولویت قرار نمی‌دهند، به احتمال زیاد فرسوده‌گی عاطفی را تجربه می‌کنند.
- افراد تنها: احساسی که نسبت به خود داریم، با نقشی که در جامعه بازی می‌کنیم، ارتباط مستقیم دارد. افرادی که خود را کمتر از دیگران می‌دانند، اغلب فاقد روابط صمیمی هستند و بیشتر وقت خود را در تنهایی سپری می‌کنند. احتمال دارد که اشخاص تنها بیش‌تر از بقیه‌ی افراد، فرسوده‌گی عاطفی را تجربه کنند؛ زیرا ممکن است احساس کنند که در شرایط پر استرس، فشار بیش از حد و یا ناامیدی، کسی را ندارند که به او رجوع کنند. شکل‌گیری و حفظ روابط سالم برای سلامت روانی ما ضروری است.

علائم و نشانه‌های فرسوده‌گی عاطفی

برخی از افراد می‌توانند، شرایط استرس‌زا را به خوبی مدیریت کنند؛ اما فشارهای روانی طولانی‌مدت منجر به تغییرات در سلامت جسمی و رفتاری افراد می‌شود. در ادامه رایج‌ترین علائم و نشانه‌های فرسوده‌گی عاطفی آورده شده است. اگر یک یا چند مورد از این علائم را دارید، پس وقت آن است که به دنبال کمک باشید:

- مشکل در خوابیدن یا بیدارماندن: از علائم رایج فرسوده‌گی عاطفی، یکی هم مشکل در گذراندن روز است. فرد به‌طور معمول احساس خسته‌گی جسمی و عاطفی می‌کند و هنگام فکرکردن در مورد تعهدات مربوط به آینده، احساس ترس و دلهره دارد. برای برخی از افراد، بدون توجه به این‌که چند ساعت در شب می‌خوابند، خسته‌گی در طول روز ادامه می‌یابد. خستگی می‌تواند با کیفیت پایین خواب تشدید شود و بی‌خوابی در این مدت را بیش‌تر بسازد. این وضع منجر به چرخه‌ای از خسته‌گی در طول روز و خواب‌های ناخوشایند و پریشان در شب می‌شود که بر طرف‌کردن آن بدون مشورت با یک متخصص پزشکی یا متخصص بهداشت روانی اغلب دشوار است.

- احساس پریشانی: به‌طور معمول، مشکل در تمرکز بین افرادی که دچار فرسوده‌گی عاطفی هستند، بیش‌تر مشاهده می‌شود. این احساس، طیف وسیعی از علائم را در بر می‌گیرد که شامل فراموشی، گیج‌بودن و عدم تمرکز است و در برخی از موارد، حافظه‌ی کوتاه‌مدت را تحت تأثیر قرار می‌دهد. احساس پریشانی هم‌چنان با علائم جسمی مانند سردردهای مکرر ارتباط دارد.

- تغییرات شخصیتی: این‌که فرسوده‌گی عاطفی روی خلق و خو و رفتار افراد تأثیر بگذارد، غیرعادی نیست. بر علاوه، فرسوده‌گی می‌تواند منجر به دوره‌های نامتعارف خشم یا تحریک‌پذیری شود. حتی تغییرات به ظاهر ساده و اندک در طرز فکر، مانند افزایش بدبینی یا منفی‌بافی را نیز نباید نادیده گرفت. اگر ندای درونی شما از مثبت‌نگری به ناراضی‌تی و انتقادگری تغییر کرده، ارزیابی سطح استرس فعلی تان مهم است.

- اضطراب و افسرده‌گی: فرسوده‌گی عاطفی می‌تواند آسیب جدی به سلامت روان فرد وارد کند که اضطراب و افسرده‌گی غالباً با این شرایط در ارتباط است. در مراحل ابتدایی، اثرات اضطراب و افسرده‌گی ممکن است خفیف باشد و خود را در اشکال کمبود

انگیزه یا ناراحتی کلی، مخفی کند. با این حال، هر قدر زمان بدون درمان بگذرد، به وخامت علائم می‌افزاید. هنگامی که فرسوده‌گی عاطفی به اوج خود می‌رسد، افسرده‌گی و اضطراب درمان‌نشده، می‌تواند حتی کارهای روزمره مانند بلندشدن از رخت‌خواب را غیرممکن نشان بدهد. در این مرحله فرد احساس ناامیدی، گرفتاری و قطع ارتباط با واقعیت می‌کند و لازم است که فردی که این علائم را تجربه می‌کند از یک متخصص سلامت روان کمک بگیرد، به‌خصوص در صورتی که دچار افکار خودکشی شده باشد.

در صورت فرسوده‌گی، چه کاری می‌توانید انجام دهید؟

در بسیاری از موارد، برای بهبود فرسوده‌گی عاطفی نیاز به ترکیبی از تغییر در سبک زنده‌گی و درمان است. برخی از افراد هم‌چنان ممکن است که برای درمان هرگونه بیماری زمینه‌ای، سلامت جسمی یا روانی به دوا یا سایر مشوره‌های پزشکی نیاز داشته باشند. تغییرات زیر در سبک زنده‌گی برای جلوگیری از فرسوده‌گی عاطفی و پیش‌روی آن توصیه می‌شود:
- سلامت جسمی را در اولویت قرار دهید: بدن ما برای انجام عمل‌کردهای اساسی روزمره به تغذیه‌ی مناسب، خواب کافی و ورزش منظم نیاز دارد. اگرچه فرسوده‌گی عاطفی انگیزه‌ی ما را کاهش می‌دهد؛ اما مهم این است که ما انرژی لازم را برای غلبه بر علائم عاطفی، ذهنی و جسمی همراه این شرایط در بدن خود تأمین کنیم.

- رژیم غذایی: هدف از داشتن رژیم، صرف غذاهای غنی از میوه‌ها، سبزی‌ها و گوشت‌های بدون چربی است. تا آن‌جا که ممکن است از غذاهای پروسس‌شده، به‌خصوص فست‌فود فاصله بگیرید. از نوشابه، قهوه و نوشیدنی‌های انرژی‌زا خودداری کنید و آب و نوشیدنی‌های بدون کافئین بنوشید. از مصرف دخانیات و الکل به شدت پرهیز کنید؛ زیرا در وخامت علائم نقش بسزا دارند.

- داشتن تحرک: هر روز به مدت ۳۰ دقیقه حرکات منظم انجام دهید. برای بهره‌مندی از مزایای ورزش، نیازی نیست که در جلسات شدید وزنه‌برداری یا سایر ورزش‌های سنگین اشتراک کنید. نگران نباشید، همین که به مدت نیم‌ساعت هر روز تمرین کنید، کافی است. نتایج تحقیقات نشان داده است که فعالیت‌های خاصی مثل یوگا و پیاده‌روی در فضای باز،

باعث کاهش سطح استرس می‌شود و این فعالیت‌ها می‌تواند ورزش روزانه‌ی تان محسوب شود.

- خواب: اگرچه دست‌یابی به خواب راحت در هنگام مقابله با فرسوده‌گی عاطفی دشوار است؛ اما ایجاد یک برنامه‌ی منظم و آرام شبانه می‌تواند در بهبود این روند موثر باشد. تقریباً ۱۵ تا ۳۰ دقیقه قبل از خواب، تلویزیون را خاموش کنید و تمام وسایل الکترونیکی دیگر مثل موبایل همراه، تبلت و کامپیوتر را از اتاق خواب خود بیرون کنید. اتاق را تا حد ممکن تاریک و حرارت آن را ملایم بسازید. علاوه بر این، برخی از ادویه‌های گیاهی و چای‌ها نیز در بهبود روند خواب کمک‌کننده است. به‌طور مثال از چای بابونه و عصاره‌ی اسطوخودوس برای آرامش استفاده می‌شود. به هر حال، اگرچه ممکن است که دست‌یابی به نسخه‌های کمکی خواب آسان باشد؛ اما بهتر است قبل از مصرف هرگونه ادویه با متخصص خدمات بهداشتی صحبت کنید.

- با دیگران ارتباط برقرار کنید: هنگامی که احساس خسته‌گی می‌کنید، مهم است که با دیگران ارتباط برقرار و از انزوا خودداری کنید. به اجتماع مورد علاقه‌ی خود بپیوندید یا در فعالیت‌های ورزشی محل تان اشتراک کنید. با اعضای خانواده، دوستان قدیمی، هم‌کاران و آشنایان خود در تماس باشید.

- مراقب خودتان باشید: هنگامی که بیش از حد احساس فشار کردید، به عوامل فشارزا نه بگویید و حتماً هر روز برای انجام کاری که از آن لذت می‌برید، زمان اختصاص بدهید؛ حتی اگر برای دقایق محدود باشد. نوشتن موضوعات و ریلکسیشن برای رهاکردن عوامل استرس‌زای روزانه بسیار مناسب است.

د افغانستان اسلامي جمهوري دولت
د صنعت او سوداگري وزارت

دولت جمهوری اسلامی افغانستان
وزارت صنعت و تجارت

ریاست عمومی مالی و اداری
ریاست تدارکات
آمریت تدارکات

اعلان داوطلبی

موضوع: اعلان داوطلبی یک باب کانتین ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت های فکری

وزارت صنعت و تجارت یک باب کانتین مربوط ریاست عمومی ثبت مرکزی و مالکیت های فکری خویش را از طریق مزایده به اعلان داوطلبی می سپارد. شرکت های علاقمند که دارای جواز معتبر باشند و سایر شرایط منرج شرطنامه را نیز تکمیل نمایند میتوانند درخواستی های شانرا از تاریخ نشر اعلان الی ۲۱ روز تقویمی به آدرس: سرک دالامان، وزارت صنعت و تجارت، ریاست تدارکات- امریت تدارکات منزل سوم سپرده و شرطنامه را بدست آورده ملاحظه فرمایند. تضمین مطابق شرایط مندرج شرطنامه بانکی اخذ میگردد.

نکته: جلسه آفرگشایی به روز (یک شنبه) مورخ (۱۶ قوس) ساعت ۱۰ قبل از ظهر در اتاق جلسات آفر گشایی منزل چهارم ریاست تدارکات وزارت صنعت و تجارت دایر میگردد.

شخص ارتباطی: محمد نادر ناصری- مدیر عمومی تدارکات.

شماره تماس: ۰۷۴۸۸۴۴۵۰۴

شماره تماس دفتر: ۰۲۰۲۱۰۳۴۰۵

دبیر بخش ویدیو: محمدنصیر کاوشگر
خبرنگاران: عبدالاحمد حسینی، محمدحسین نیک‌خواه، خلیل رسولی، هما همتا، الیاس طاهری، زهرا عطایی، احمدشاه شاداب، حفیظ علی خیل، توفان عمری، شعیب حکیمی، پرویز کامروز

ویراستار: علی نظری، س. نوین
صفحه آرایی: رضا مرادی

پدیرش اعلان: ۰۷۰۰۱۷۵۵۱۰ - ۰۷۸۷۸۷۸۷۹۹ Shaparsepehr@gmail.com

نشانی پستی: صندوق پستی ۰۲۵-۰۳۸، پسته‌خانه مرکزی، کابل، افغانستان

نشانی دفتر کابل: تایمنی، کابل، افغانستان

صبح نوشته‌ها را ویرایش می‌کند. سرمقاله بازتاب‌دهنده‌ی دیدگاه صبح است.

سایر دیدگاه‌های مطرح‌شده در مقاله‌ها، به نویسندگان آن برمی‌گردد.

روزانه دیروز، آینه امروز، نوید فردا

صاحب امتیاز: سانجر سهیل sanjarsohail@yahoo.com

مدیرمسول: مجیب مهرداد mujib_mehrdad@yahoo.com

سرپرست: خلیل اسیر 8am.daily@gmail.com

دبیر گزارش‌ها: حبیب بهش

دبیر بخش خبر: علی شاه حقمیل

دبیر رسانه‌های اجتماعی: نورعلی فرحت

Publisher: Sanjar Sohail, sanjarsohail@yahoo.com

Editor-in-Chief: Mujib Mehrdad mujib_mehrdad@yahoo.com

Facebook.com/8am.af

Youtube.com/HashteSubhdaily

Twitter.com/@Hashtesubhdaily

instagram.com/8am.af_official

www.8am.af

عزیزی بانک محصول ویژه‌ی را برای انجوها با طیف وسیع امتیازات طراحی نموده است. هدف طراحی حساب جاری انجوها داشتن سیستم جداگانه برای معاملات انجوها. خدمات عالی و ممتاز و همچنان منیر ارتباطی برای مدیریت بهتر ارتباطات با این سکاتور عمده میباشد. حساب منگور به چهار نوع اسعار: افغانی، ایلورو، یورو، پوند انگلیسی افتتاح میشود. برای معلومات بیشتر به شماره 1515/0093791801515 به تماس شوید و یا هم به نزدیکترین نمایندگی عزیزی بانک مراجعه کنید.

www.azizibank.af 1515

مناقشه قرهباغ؛ ارمنستان کشته شدن بیش از ۲ هزار سرباز خود را تایید کرد

به گزارش یورونیوز فارسی، ارمنستان روز شنبه اعلام کرد که در نبردهای دو ماه اخیر با جمهوری آذربایجان بر سر حاکمیت بر منطقه مورد مناقشه قرهباغ، بیش از ۲ هزار و ۳۰۰ سرباز این کشور جان باخته‌اند.

این مناقشه‌ی دیرین و تاریخی این بار دو کشور را درگیر جنگی با وسعت زیاد و کم‌سابقه کرد و در نهایت با توافق آتش‌بس که امتیازهای زیادی برای جمهوری آذربایجان به همراه داشت، به اتمام رسید.

براساس این توافق که با میانجی‌گری روسیه به امضا رسید، دو طرف متعهد شدند که به درگیری‌ها پایان دهند و در همان موضعی که قرار دارند، باقی بمانند.

بدین ترتیب جمهوری آذربایجان که با پیش‌روی‌های نظامی گسترده یک سوم سرزمین‌های منطقه قرهباغ کوهستانی و از جمله شهر استراتژیک شوشا را بازپس گرفته بود، با وعده مالکیت بخش عمده‌ای از دو سوم باقی‌مانده از خاک قرهباغ، پیروزی بزرگی از این توافق صلح به دست آورد.

مقام‌های ارمنستان به خصوص نیکول پاشینیان، نخست‌وزیر این کشور، که طرف مستقیم این توافق صلح بود، پس از اعطای امتیازهای پیش‌بینی شده در توافق، هدف انتقادهای شدید بسیاری از شهروندان و مخالفان این تصمیم دولت قرار گرفتند، اما در نهایت اعتراف کردند که برای حفظ جان ده‌ها هزار سرباز ارمنی مجبور شدند تن به این مصالحه بدهند.

در همین راستا آلینا نکوقوسیان، سخنگوی وزارت بهداشت ارمنستان، روز شنبه با انتشار پستی در شبکه اجتماعی فیس‌بوک اعلام کرد: «در حال حاضر جسد ۲ هزار و ۳۱۷ سرباز جان باخته (در درگیری‌های قرهباغ) که هویت برخی از آن‌ها هنوز شناسایی نشده، در اختیار پزشکی قانونی قرار گرفته است».

به گفته‌ی سخنگوی وزارت بهداشت ارمنستان، عملیات تبادل اجساد کشته‌گان با جمهوری آذربایجان به تازه‌گی آغاز شده است و دو طرف مخاصمه هنوز آمار نهایی قربانیان را در اختیار ندارند.

مقام‌های دولتی در ارمنستان تا کنون از کشته شدن یک هزار و ۳۳۹ سرباز و ۵۰ غیرنظامی در جریان نبردهای سنگین با جمهوری آذربایجان در منطقه قرهباغ سخن می‌گفتند.

این در حالی است که باکو هنوز آمار شمار سربازان کشته شده خود در این مناقشه را ارائه نکرده و تنها اعلام کرده که ۹۳ غیرنظامی در جریان حملات نیروهای ارمنی بر مناطق شهری، جان خود را از دست داده‌اند.

به موجب مفاد توافق پایان مخاصمه میان جمهوری آذربایجان و ارمنستان که ابتدای هفته جاری با وساطت مسکو به امضا رسید، صلح‌بانان روسیه با استقرار در مناطق تعیین شده در قرهباغ کوهستانی، وظیفه نظارت بر اجرای آتش‌بس را برعهده خواهند داشت.

ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهور روسیه، روز جمعه با ارائه گزارشی کلی از نبردهای اخیر در منطقه قرهباغ اعلام کرد که این مناقشه در دور تازه درگیری‌های دو ماهه بیش از ۴ هزار کشته و ۸ هزار مجروح برجای گذاشت و ده‌ها هزار نفر را آواره کرد.

ابراز حمایت وزیران اروپایی از مرزهای بسته‌تر و نظارت بیشتر برای مبارزه با تروریسم

شنگن و چه افرادی از آن خارج می‌شوند». امانوئل مکران، رئیس‌جمهوری فرانسه، همچنان در واکنش به حملات تروریستی سال‌های اخیر در اروپا خواستار «اقدامات سریع و هم‌آهنگ» کشورهای اروپایی شد. آقای مکران پس از پایان این جلسه مجازی که میزبان آن فرانسه بود، گفت: «این واکنش هم‌آهنگ باید روی ایجاد مرکز مشترک داده‌های اطلاعاتی و تبادل اطلاعات و یا تقویت سیاست‌های مقابله با تبهکاری متمرکز شود».

حوزه شنگن بیش تر اعضای اتحادیه اروپا علاوه بر چهار کشور ناروی، آیسلند، لیختنشتاین و سویس را در بر می‌گیرد.

هفته‌ی گذشته در شهر وین یکی از حامیان گروه «خلافت اسلامی» که قبلاً به جرم حمایت از تروریسم زندانی شده بود، با تیراندازی به سوی مردم در یکی از خیابان‌های پررفت‌وآمد این شهر، چهار نفر را به قتل رساند. در شهر نیس یک مهاجم مسلح به چاقو سه نفر را در یک کلیسا کشت و سر یکی از قربانیان را برید. در شهر پاریس نیز معلمی که در کلاس آموزش مدنی کاریکاتورهای پیامبر اسلام را به دانش‌آموزان نشان داده بود، مورد حمله قرار گرفت و مهاجم سر او را برید.

در پی حمله مرگبار هفته‌ی گذشته‌ی یک مسلمان افراطی در وین، دولت اتریش روز چهارشنبه، ۲۱ عقرب اعلام کرد که درباره طیف گسترده‌ای از اقدامات ضد تروریسم توافق کرده که جرم دانستن «اسلام سیاسی» یکی از آن‌ها است.

وزیران داخله اتحادیه اروپا روز گذشته، در نشستی بر سر تقویت امنیت در مرزهای خارجی این اتحادیه و کنترل و نظارت بیشتر بر افراط‌گرایی و خشونت در فضای اینترنت، به توافق رسیدند.

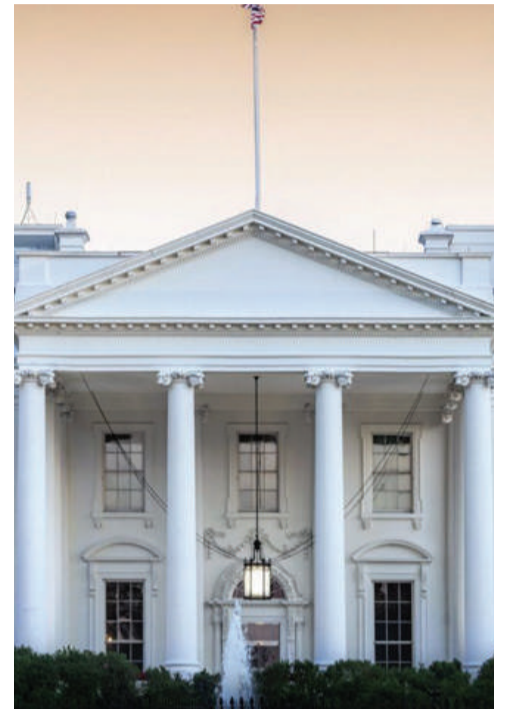
خبرگزاری فرانسه هدف از این نشست را که بلافاصله پس از چند حمله تروریستی در فرانسه و اتریش برگزار شد، ایجاد «هم‌آهنگی بیشتر در سیاست مبارزه با تروریسم» در اتحادیه اروپا عنوان می‌کند.

وزیران داخله اتحادیه اروپا در این نشست که در پنجمین سالگرد دو حمله تروریستی مرگبار در فرانسه برگزار شد و ۱۳۰ کشته برجای گذاشت، ابراز امیدواری کردند که قانون جدید این اتحادیه برای نظارت بیشتر بر محتوای آنلاین پیش از پایان سال تصویب شود.

در بیانیه این وزیران آمده است: «هدف میسر ساختن دستور اخراج... و رسیدن به ابزاری موثر و سریع برای مبارزه با محتوای آنلاین در عرض یک ساعت یا کم‌تر است».

نشست وزیران داخله اتحادیه اروپا را می‌توان ادامه موضع‌گیری رهبران آلمان و فرانسه در هفته گذشته دانست.

به گزارش رادیو فردا، آنگلا مرکل، نخست‌وزیر آلمان، نیز روز سه‌شنبه، ۲۰ عقرب، پس از جلسه مجازی گفت‌وگو با سایر رهبران کشورهای اروپایی گفت: «می‌خواهم به سیستم کنترل رفت‌وآمد در حوزه شنگن اشاره کنم که تا سال ۲۰۲۲ باید آماده شود. لازم است بدانیم که چه افرادی وارد حوزه

ترمپ «وضعیت اضطراری ملی در مورد ایران» را برای یک سال دیگر تمدید کرد

به نقل از صدای آمریکا، دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، با صدور یک فرمان اجرایی «وضعیت اضطراری ملی در مورد ایران» را برای مدت یک سال دیگر تمدید کرد.

در بیانیه‌ای که روز گذشته توسط کاخ سفید منتشر شد، آمده است که با توجه به تهدید فزاینده امنیت ملی، سیاست خارجی و اقتصادی که از سوی ایران متوجه ایالات متحده است، این وضعیت تمدید می‌شود.

به دنبال اشغال سفارت آمریکا در تهران و بحران گروگان‌گیری در ۱۴ نوامبر ۱۹۷۹ (۱۳ عقرب ۱۳۵۸) جیمی کارتر، رئیس‌جمهور وقت آمریکا، فرمان اجرایی شماره ۱۲۱۷۰ را برای اعلام وضعیت اضطراری ملی علیه جمهوری اسلامی ایران امضا کرد. هم‌چنین، بل کلینتون فرمان اجرایی شماره ۱۲۹۵۷ را در تاریخ ۱۵ مارچ ۱۹۹۵ علیه جمهوری اسلامی ایران صادر کرد که این فرمان‌ها همواره توسط رییس‌جمهور بعدی آمریکا علیه ایران تمدید شده‌اند.

رییس‌جمهور آمریکا فرمان وضعیت اضطراری ملی را علیه کشورها یا گروه‌هایی صادر می‌کنند که تهدید غیرمعمول یا فوق‌العاده‌ای علیه امنیت ملی کشور محسوب می‌شوند.

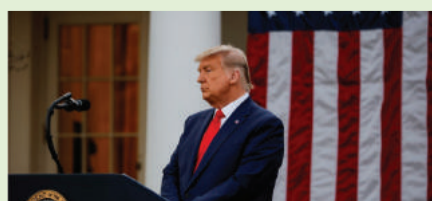
تقدیر ترمپ از پیش‌رفتهای برای تهیه واکسین کرونا

دولتی بر سر کار خواهد بود... فکر کنم زمان معلوم می‌کند، ولی من به شما می‌گویم این دولت قرنطین را اعمال نمی‌کند.

این نخستین سخنرانی عمومی دونالد ترامپ پس از اعلام پیروزی جو بایدن در انتخابات سوم نوامبر محسوب می‌شود.

انتخابات ریاست جمهوری آمریکا سوم نوامبر برگزار شد و براساس برآورد رسانه‌های این کشور جو بایدن با کسب ۳۰۶ رای الکترال، رئیس‌جمهور منتخب آمریکا است.

این در حالی است که دونالد ترامپ می‌گوید در انتخابات آمریکا قلب شده، اما او تا کنون اسناد و شواهدی در این زمینه ارائه نکرده است.

ایالت نیویورک در یک اقدام سیاسی گفته است که واکسین تهیه شده را نخواهد پذیرفت. دونالد ترامپ در ادامه گفت که واکسین تهیه شده توسط دولت آمریکا بین همه ایالت‌ها توزیع خواهد شد و او می‌داند که مردم ایالت نیویورک نیز خواهان این واکسین هستند.

به گفته‌ی رییس‌جمهور آمریکا، دولت فدرال منتظر تغییر تصمیم ایالت نیویورک خواهد بود.

دونالد ترامپ در بخشی دیگر از کنفرانس خبری خود تأکید کرد که دولت آمریکا با شرکت استرازنکا (AstraZeneca) به توافقی بر سر خرید داروی این شرکت دست یافته است.

رییس‌جمهور آمریکا در ادامه تأکید کرد که قرنطینه و اعمال محدودیت راه حل نیست، چرا که باعث مشکلات بسیاری از جمله از دست رفتن مشاغل، تعطیلی کارهای تجاری و دیگر مسایل می‌شود.

دونالد ترامپ تصریح کرد که این دولت به دنبال محدودیت و اعمال قرنطین نخواهد بود، امیدوارم... هر اتفاقی که در آینده بیفتد... کسی نمی‌داند، چه

دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور آمریکا، روز گذشته از پیش‌رفتهای گسترده برای تهیه واکسین کرونا تقدیر کرد.

دونالد ترامپ که در کاخ سفید با خبرنگاران صحبت می‌کرد، اظهار داشت که می‌توان طی هفته‌ی آینده واکسین کرونا بین آن دسته از کسانی که به کارهای ضروری مشغول‌اند، توزیع خواهد شد، ولی تا ماه اپریل این واکسین برای عموم مردم توزیع می‌شود.

به نقل از رادیو فردا، یکی از واکسین‌هایی که تاکنون توانسته مرحله آزمایش بالینی را با موفقیت پشت سر بگذارد، واکسین فایزر است. شرکت داروسازی آمریکایی فایزر روز دوشنبه، ۱۹ عقرب، اعلام کرد که با همکاری شرکت آلمانی «بایون‌تک» واکسینی تولید کرده است که افراد را تا ۹۰ درصد در مقابل ویروس کرونا مصون می‌کند.

شرکت فایزر برای ساخت این واکسین آزمایش‌های گسترده‌ای در شش کشور روی چهل هزار نفر انجام داده است.

رییس‌جمهور آمریکا در ادامه گفت که فرمان‌دار